

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.303.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Zakonski načrt o kmet- skih dolgovih.

Zadnjega oktobra je minister poljedelstva Juraj Demetrovič v sporazumu z ministrom trgovine in industrije Mohoričem in ministrom pravde dr. Šumenkovičem predložili narodni skupščini zakon o kmetiskih dolgovih. Navedli bomo glavne točke tega zakonskega načrta.

Kmet — dolжник.

Vsem kmetom — dolžnikom se za dobo enega leta od dneva, ko stopi ta zakon v veljavo, dovoljujejo gotove olajšave pri urejevanju njihovih dolgov pri denarnih zavodih in ostalih upnikih. Za kmetiske dolgove se smatrajo oni dolгови, ki ne izvirajo od nakupovanja zemeljskih potrebščin v razdobju enega leta pred sprejetjem tega zakona. Tudi za tiste osebe ne velja ta zakon, ki so se zadolžile pred 20. aprilom, pa so potem prenehale pečati se s kmetovanjem. Kmet je vsak, ki obdeluje zemljo sam ali s člani svoje rodbine in katerega dohodki izvirajo vsaj do 60% iz poljedelstva (vinogradištva, živinoreje, sadjarstva, vrtnarstva itd.), če njegovo posestvo ne obsega več kakor 50 ha obdelane zemlje ali pri rodbinskih zadrugah 100 ha.

Odplačevanje dolgov.

Kmetiski dolžniki bodo odplačevali dolg tako, da bodo plačali letno 8% na račun obresti in 2% na račun odplačila dolga. Pri amortizacijskih posojilih ne sme letni obrok znašati več kakor 10 odstotkov, a obrestna mera ne več kakor 9%. Kakor se iz navedenega vidi, določitev obrestne mere na 10 odstotkov (tj. odplačevanjem dolga vred), za Slovenijo nimajo praktične vrednosti, ker je pri nas obrestna mera nižja, razen za nekatere kraje in za tiste ljudi, ki dolgujejo zasebnikom in trgovcem, ako jim plačujejo višje obresti. Odprto pa je ostalo vprašanje obrestne mere za vloge. Upniku, ki je po 20. aprilu 1932 zahteval od kmeta višje obresti, kakor jih dopušča zakon o zaščiti kmetov z dne 19. aprila 1932, se že plačane obresti odračunajo od glavnice dolga.

Odgoditev prisilnih prodaj.

Za dobo enega leta od dneva, ko stopi ta zakon v veljavo, se odgodijo vse prisilne prodaje premičnin in nepremičnin kmetov, ustavi se tudi vse prisilne uprave. Odlok o odgoditvi prodaje izda izvršno sodišče po službeni

dolžnosti, če mu je znano, da je dolжник kmet, drugače pa na zahtevo stran ke. Potrdilo, da je kdo kmet, izda občinsko oblastvo. Ako to potrdilo ne odgovarja dejanskemu stanju, ga sresko načelstvo lahko uniči, proti temu je do pustna pritožba na bana. Od teh predpisov so izvzeti davki in dolгови, napravljeni po 20. aprilu, terjatve na račun vzdrževalnine in terjatve, ki potekajo iz kazenskih dejanj, obveznosti napram osebam, zaposlenim v gospodarstvu in gospodinjstvu, terjatve za kupnino in stararino, terjatve zdravnikov in apotekarjev, zaostali pogrebni stroški in terjatve obrtnikov za izvršena obrtniška dela, ki potekajo iz dobe zadnjega leta pred uveljavljanjem tega zakona. Do zdaj so bile od moratorija odvzete zadruge, sedaj pa bo za zadruge veljalo isto kot za druge upnike.

Znižanje dolgov preadolženih kmetov

Kmet, katerega dolгови presega 70% vrednosti njegovih celotnih premičnin in nepremičnin, lahko tekom 3 mesecev po uveljavljanju tega zakona zahteva znižanje dolgov. Prošnjo je treba predložiti sreskemu načelniku ter priložiti potrdilo, da je prosilec kmet, natančno cenitev vrednosti posestva in podroben seznam vseh dolgov. Po vložbi te prošnje se morajo ustaviti vse tožbe, ki so v teku proti dolžniku. Sresko sodišče odredi nato narok. Naloga sodišča je, da ugotovi pravilnost vseh v prošnji navedenih podatkov. Upniki imajo pravico vpogleda v te spise. Sodišče ima pravico uradne cenitve vrednosti posestva. Ako se po taki ugotovitvi dolgov in vrednosti posestva doloži, da presegajo dolгови 70% celotne vrednosti, bo sodišče ugotovilo z odlokom višino dolgov in tudi to, komu dolguje, ter bo istočasno znižalo posamezne terjatve tako, da dolгови ne bodo presegali 70 odstotkov celotne vrednosti. Proti odloku sreskega sodišča ima upnik pravico pritožbe na okrožno sodišče, nadalje na apelacijsko sodišče, ki končno določa.

Določitev obrestne mere.

Ministrski svet bo z uredbo od časa do časa po banovinah določil višino obrestne mere za izposojeni denar ali za odobrene kredite. Na ta način določena obrestna mera je obvezna za vse denarne zavode, društva in osebe. V najvišji znesek letne obrestne mere za izposojeni denar se morajo vračunati tudi vse postranske dajatve (provizija, predvidene kazni, upravni stroški itd.)

Dogovor o obrestni meri za izposojeni denar je neveljaven, ako določa višjo obrestno mero, nego je dovoljena.

Zaščita denarnih zavodov.

Ako zaide denarni zavod v težkoče glede izpolnjevanja svojih obveznosti zaradi težkoč v kreditnih odnosih, lahko zahteva, da ministrski svet na predlog ministra za trgovino in industrijo izda posebno uredbo z zakonsko močjo, s katero se denarnemu zavodu dovolijo olajšave. Z uredbo se bo določil način izplačila vlog in ostalih dolgov zaščitenega zavoda. V dobi zaščite ne sme zavod izplačevati nobenih dividend in nagrad članom upravnega sveta. Podrobnejših določil o zaščiti vlagateljev in upnikov, ki bi bila tudi potrebna, v zakonskem načrtu ni. Bilo bi umestno, da se pri zavodih, ki pridejo pod zaščito, osnujejo odbori vlagateljev in upnikov s posebnimi pravicami. Kar se tiče komisarija, ki ga postavi minister trgovine zaščitenemu zavodu, bi bilo na mestu, da se imenuje iz vrst gospodarskih strokovnjakov. Kazenska določila so dovolj stroga, treba je le takšnih, ki se bodo brigali za izvajanje teh določil, drugače ostanejo samo na papirju.

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada dr. Srskeča je odstopila dne 3. novembra. Kralj je ostavko sprejel in je po posvetovanju s predsednikom senata dr. Ante Pavelićem, s predsednikom narodne skupščine dr. Kumanudijem in predsednikom Jugoslovanske radikalne kmečke demokracije Nikolom Uzunovićem poveril mandat za sestavo nove vlade dr. Milanu Srskeču, ki je sestavil vlado iz tehle osebnosti: ministrski predsednik dr. Milan Srskeč; minister brez listnice, zastopnik ministrskega predsednika in generalni tajnik JRKD (Jugoslovanske radikalne kmečke demokracije) dr. Albert Kramer; minister za socialno politiko Ivan Pucelj; minister brez listnice Hamdija Karamehmedović; minister brez listnice Dragotin Kojič; minister trgovine Ilija Šumenković; pravosodni minister Boža Maksimović; prometni minister Lazar Radivojevič; minister za kmetijstvo Juraj Demetrovič;

vojni minister general Dragomir Stojanovič; finančni minister dr. Milorad Gjorgjevič; gradbeni minister dr. Stjepan Srkulj; minister za šume in rude župnik Pavao Matica; zunanji minister Bogoljub Jevič; notrajni minister Živojin Lažič; minister prosvete dr. Radenko Stanković; minister telesne vzgoje dr. Lavoslav Hanžek. Nova vlada je bila zaprisežena dne 5. novembra. — V novi vladi niso več: trgovinski minister Ivan Mohorič, minister za šume in rude Viktor Pogačnik in minister telesne vzgoje Kraljevič. Novi prosvetni minister Stanković je profesor beograjskega vseučilišča; minister za šume in rude Matica je bil svojčas eden glavnih stebrov Radičeve stranke. Novi minister telesne vzgoje Hanžek je hrvatski advokat in novi trgovinski minister Šumenković je že bil večkrat minister in zastopnik naše države pri Društvu narodov v Ženevi. Ministrstvo pravde je prevzel dosednji minister brez listnice Maksimović.

Narodna skupščina je odgođena — in jo bo sklicala nova vlada, da se ji predstavi v četrtek dne 10. novembra.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Izid volitev v nemški parlament. V nedeljo dne 6. novembra so se vršile v Nemčiji zopet parlamentarne volitve (zadnje so bile letos dne 31. julija). Odanih je bilo za 582 mandatov — 35.379.011 glasov. Dobili so: socijalni demokrati 7.231.404 — 121 mandatov (zadnjič 132 mandatov); Hitlerjevi narodni socijalisti 11.705.256 — 195 (zadnjič 229); komunisti 5.970.833 — 100 (zadnjič 88); centrum 4.228.322 — 69 (zadnjič 76); bavarska ljudska stranka 1.081.595 — 19 (zadnjič 19); nemški nacionalsci 3.061.626 — 51 (zadnjič 36); nemška ljudska stranka 659.703 — 11; državna stranka 337.871 — 2; krščanska ljud. stranka 412.523 — 5; gospodarska stranka 110.117 — 2; türinška zveza 1 mandat, nemška kmečka zveza 5 in nekaj manjših skupin odletelo brez mandata.

Predsednik madžarske vlade Gömbös se bo posvetoval z Mussolinijem 9. novembra v Rimu. Pri tem sestanku bo šlo za razširitev trgovskih zvez med Italijo in Madžarsko.

Novi čehoslovaški ministrski predsednik Malypeter je izjavil pred poslanci, da so proračunani državni dohodki na 8027 milijonov. Primanjkljaj znaša 1250 milijonov, od tega se bode krilo 600 milijonov z novim znižanjem plač državnih nameštencev, ostali del pa se mora kriti s prihranki. Davčna obremenitev čehoslovaškega prebivalstva se nikakor ne more povečati.

Nova grška vlada. Voditelj ljudske stranke Caldaris je sestavil vlado takole: predsednik Caldaris, zunanji minister Ralis, vojni minister general Kondilis, notrajne zadeve Metaxas, mornarico admiral Hadžigiriakos, finance Agelucos.

Nenaden odstop poljskega zunanjega ministra in otvoritev parlamenta. Zaleski, ki je vodil sedem let zunanjo politiko Poljske, je nenadoma odstopil. Zunanje ministrstvo je prevzel

najboljši prijatelj maršala Pilsudskega polkovnik Beck. — Dne 3. novembra je bil odprt po več nego polletnem odmoru poljski parlament. Koj po otvoritvi se je lotila zbornica razprave o državnem proračunu za prihodnje leto. Skupni izdatki znašajo 2450 milijonov zlotov, dohodki so predvideni na 2090 milijonov.

Predsednik francoske vlade Herriot se je mudil v prestolici španske republike v Madridu.

Važni sklepi angleške poslanske zbornice. Angleška poslanska zbornica je odobrila dne 4. novembra angleško-kanadski trgovinski dogovor, sklenjen v kanadski prestolici v Ottawi. — Podpisala je posojilo v znesku 300 milijonov in sklenila je primerne ukrepe proti brezposelnosti, ker so navalile cele armade brezposelnih na London in zahtevale omiljenje bede.

Južnoameriška država Čile je dobila z volitvami novega predsednika v osebi Arturja Alessandrini. Novi predsednik je izdal proglas, v katerem navaja svoj delovni program. Predvsem izjavlja, da ni strankar, temveč mu je pred očmi samo blaginja celokupnosti. Posvetil bo posebno skrb severnim pokrajinam, kjer pridobivajo najvažnejši izvozni predmet soliter. Naposled prosi svoje rojake, naj pozabijo svoje stare prepire in se združijo v delu za prosvetno državo.

V Mandžuriji zopet vre. Po Mandžuriji raztresene kitajske tolovajske čete in prostovoljci se zbirajo pod poveljstvom dveh generalov in sicer Supingse na in Ma (o slednjem so že pred meseci razglasili, da je mrtev, pa je v resnici čil ter zdrav). Vsak od obeh generalov poveljuje 30.000 mož, ki bodo začeli veliko ofenzivo proti Japoncem na severu Mandžurije. Dne 21. novembra bi naj Zveza narodov reševala vprašanje »svobodne« Mandžurije, a baš tedaj bo to ozemlje ponovno torišče krvavih obračunov.

Zastanek brezbožja v Rusiji.

Večkrat smo že poročali o hudi borbi boljševikov z vero. Mnogo škofov in duhovnikov so postrelili, druge so obsodili k prisilnemu delu v severni Rusiji ali v Sibiriji. Mnogo cerkva so porušili, druge izpremenili v poslopja za razne druge namene. Letos so pa napravili še poseben petletni načrt brezbožja, da bi popolnoma uničili vsako versko sled. Po takih dogodkih bi človek mislil, da bo v Rusiji kmalu konec vsake vere. Toda še vedno govorijo o njej. Tudi na zadnji seji višjega centralnega komiteta so govorili o veri in »Izvestja« prinašajo sledeče poročilo:

»Za 12 let borbe z vero nismo posejali med ljudstvo brezbožja, nasprotno, prišli smo do tega, da naši delavci iz raznih krajev poročajo o takem gibanju

verske gorečnosti, kakor je ni lilo pri carizmu.

Bog, katerega smo dali med staro šaro, se zopet smeji nad nami. Mi rušimo in podiramo cerkve, a delavci delajo nove. Mi zapiramo duhovnike, v narodu se pa pojavljajo novi propovedniki. Sami sveti so prišli v deželo sovjetov. Ti sami, katerih svetinje smo shranili v muzeje.

Narod veruje in glavno je, da hoče verovati. In dokler bo v narodu to hotenje, je prerano kričati, da smo kaj dosegli v borbi z vero. Če kopica boječih in gladnih uradnikov ter komso-molcev podpisuje izjave, da naj se za pro cerkve, to še ni narod!»

Tako pišejo sovjetska »Izvestja«. — Smo zelo radovedni, kako se bo za naprej razvijala »petletka« brezbožja.

Ze mora biti precej resnice na tem, kar poročajo »Izvestja«, ker drugi listi pišejo, da tudi komsolomci, to je: komunistična zveza mladine, zapuša svoje brezbožne organizacije. V Dubovskoj celici jih je izmed 74 komso-molcev odpadlo 57, v Zimovinskem kol hodu jih je izmed 94 odpadlo 26. V Kučmanovskej celici so ostali samo 4 izmed 17. V Nižje-Serebrjakovskej, na pristavi Orerskega in v stanici Aksajskaja so se komsolomci sploh razdružili. Jednaki slučaj se vrše v Privolžju in v centralni Rusiji. Mnogo komsolcev izključijo iz organizacij, ker nočejo izpolnjevati brezbožnih predpisov. Opazilo se je, da je med komsolci že mnogo takih, ki praznujejo cerkvene praznike, ki nosijo o Veliki noči kolač k blagoslovu in pri blagoslovu svetijo. To so vesele vesti iz Rusije. Da bi le ne utihnile zopet! A. K.

Delo katoliških misijonov. Tajnik propagande — rimske kongregacije za razširjanje vere — monsignor Salotti je povodom misijonske nedelje imel v radiu govor o katoliških misijonih. Poročilo njegovo ugotavlja, da je sedaj na svetu 480 katoliških misijonov, v katerih deluje 20.000 misijonarjev. Njim pomaga okoli 5000 duhovnikov iz domačih krajev. Nadalje deluje v misijonih 30.000 redovnic in okoli 100 tisoč katehistov, ki so misijonarjem v veliko pomoč. V misijonskih krajih je sedaj 337 semenišč, v katerih se šola 16 tisoč klerikov raznih narodov. Doseženi uspehi so torej res veliki, toda dela je še dovolj. Da bi se to delo moglo vršiti še v večji meri in v večjem obsegu, morajo vsi katoliški verniki podpirati katoliško misijonstvo na ta ali drugi način.

Preganjanje Cerkve v Mehiki. Iz Mehike poročajo časnikom, da je doslej 13 mehiških zveznih držav z zakonom določilo število duhovnikov, ki smejo izvrševati bogoslužna dela ter delovati v dušeskrbi. Najbolj nasilno postopa država Tabasco, kjer velja zakon, da smejo delovati samo oženjeni duhovniki. Ta država meri 10.000 kvadratnih milj ter šteje nad 224.000 prebivalcev. Tukaj se je samo enemu duhovniku posrečilo, da kljub vsemu preganjanju vztraja in deluje. Država Kalifornija dovoljuje 1 duhovnika na 60.000 prebi-

valcev, istotako država Chiapas. V zvezni državi Mehiki z glavnim mestom vred deluje 25 duhovnikov, torej pride 1 na 43.200 duš. V ostalih državah je razmerje to-le: 1 duhovnik pride v 2 državah na 40.000 prebivalcev, v 1 na 33.000, v 1 na 28.446, v 1 na 20.000, v 1 na 15.000, v 1 na 9000, v 1 na 8000 in samo v 1 na 5000. Edino v tej državi je mogoče kolikor toliko urejeno dušeskupje. Vse te države merijo 408.078 kvadratnih milj z 8.093.667 prebival-

cev, v njih pa sme delovati samo 314 duhovnikov. To je nečuveno nasilje, ki ga vršijo framonji, svobodomisleci, socialisti in komunisti nad katoliško Cerkvijo. Tem svobodomiselnim ter brezbožnim nasilnikom ni bilo dovolj, da so Cerkev popolnoma izrinili iz šol in javnega življenja, komandirati hočejo v cerkvah samih ter tudi tukaj katoliško Cerkev zaslužniti. Njihov namen je katolicizem v Mehiki uničiti.

Pogreb g. ravnatelja msgr. dr. Antona Jerovškega.

Na Vseh svetn. zjutraj je počival v pondeljek zvečer preminuli g. ravnatelj dr. Jerovšek na okusno okinčanem mrtvaškem odru v upravnistvu »Slov. Gospodarja«, kjer je bila tudi njegova pisarna toliko let. Ljudske množice iz Maribora in okolice so hodile blagopokojnega kropit v celih procesijah na praznik in na vernih duš dan, ko je začel ob 2. uri popoldne mrtvaški spre- vod.

Sprevod v Mariboru.

Ob zgoraj omenjeni uri je dospela pred tiskarno sv. Cirila duhovščina pod vodstvom škofa dr. Ivana Tomažiča, ki je tudi vodil sprevoz ob asistenci stolnega kapitlja.

Po blagoslovitvi krste se je poslovil od rajnega eden njegovih najboljših prijateljev in zaupnikov g. dr. Anton Korošec. V kratkih in ganljivih besedah je razlagal zbranim besede, katere je bilo tolikokrat čuti iz ust mariborskih izobražencev, obrtnikov in delavcev, ko so rabili kak nasvet ali pomoč, in govorili: »Pojdimo k dr. Jerovšku.« Vsi pomoči in nasvetov potrebni so prihajali k dr. Jerovšku. Vsakega je poslušal, za vsakega je imel odprto srce in roko. Pomagal je rad, posedal je v družbi trdno stališče, katerega si je ustvaril sam z delavnostjo, duhovitostjo in žilavostjo. Kot pošten, dober in pravi duhovnik je ljubil vsakega, nikogar ni sovražil, neznana sta mu bila maščevanje in ovađuštvo.

Danes smo zopet pred njegovo hišo in govorimo: »Pojdimo k dr. Jerovšku.« Prosimi ga: hočemo v nebesih, kamor je šel po plačilo, naj ne pozabi na naš narod. Učenik je rekel: »Narod se mi smili.« Glej, dragi Jerovšek, ta ubogi narod, ki je prihitel od daleč in od blizu, da se od tebe poslovi, in poglej vse one, ki doma žalujejo za teboj! Ti poznaš tega ubogega in od tebe ljubljene naroda boli, težave, nesrečo, poznaš tudi njegove vroče želje in njegovo veliko hrepenenje. Saj si ti do predvčerajšnjim z njim živel, trpel, želel in hrepenel. Prosi Boga, da dobrohotno blagoslovi našega slovenskega naroda vse dobre želje in hrepenenje. Z Bogom, dragi Jerovšek! Trajen ti spomin!»

Po pretresljivem govoru g. dr. Korošca, katerega bo ohranil vsak udeleženec v spominu, so zapeli mariborski pevci pod vodstvom g. stolnega kapelnika Gašpariča »Vigred se povrne...«

Po žalostinki je pričel veličasten sprevoz po mariborskih ulicah. V spre- vodu, kakor jih je enakih doživel Ma-

ribor le malo, je bilo videti poleg ljudskih množic iz Maribora, iz okolice in od daleč, poleg številne duhovščine vse najodličnejše pokojnikove sodelavce, prijatelje ter predstavnike vseh mariborskih oblasti, zavodov, organizacij i. t. d.

Na tisoče broječi sprevoz se je pomikal preko mosta do naselbine očetov jezuitov pri Magdaleni. V jezuitski kapelici je opravil prevzvišeni škof g. dr. Andrej Karlin ob krsti mrtvaške molitve. Po cerkvenem opraviu je govoril ob vhodu v kapelico škof dr. Ivan Tomažič, ki je posebno naglašal javno delovanje blagopokojnega, ki je kronal svoje dolgoletno neumorno in požrtvovalno delo z ustanovitvijo jezuitske na selbine v Mariboru.

Po res iz duše govorjenih škofovih besedah so zapeli pevci žalostinko — sprevoz se je pomaknil naprej po Tržaški cesti in obstal ob mestni meji, kjer se odcepi Ptujška cesta od državne.

H krsti je stopil pokojnikov dober prijatelj g. dr. Leskovar, ki je poklical zbranim v spomin veliko pokojnikovo javno delo, ki je bilo posvečeno javnemu blagru slovenskega naroda.

V imenu upravnega sveta Mestne hranilnice je slavil rajnega g. Grčar, ki je posebno podčrtaval dejstvo, kako je bil rajni dr. Jerovšek čislán in upoštevan tudi v nasprotnih vrstah.

Škof dr. Tomažič je še nato opravil mrtvaške molitve, pevci so zapeli, godba Omladine je zaigrala v slovo .... Krsto s truplom g. dr. Jerovškega so odpeljali proti njegovemu rojstnem kraju — Slov. Bistrici, sprevoz se je razšel ...

V Slov. Bistrici.

Že v sredo na večer so prepeljali pokojnika v Slov. Bistrico. Dne 3. novembra predpoldne je bil položen k počitku na domačem mirodvoru, kjer že počivajo njegovi starši, brat, sestra in nečak. Iz Maribora se je pripeljalo po zadnje slovo 5 velikih avtobusov s prijatelji, sodelavci in uslužbenci zavodov, katerih vodja je bil rajni. Molitve je ob asistenci msgr. Vrežeta in prof. Kolariča iz Ptuja opravil stolni dekan g. dr. Vraber. Žalne pesmi so zapeli pevci slovenskega društva »Maribor«, Glasbene Matice mariborske, polskavskega in slovenjebistriškega pevskega zbora pod odličnim vodstvom organista Ula- ge. Sprevoz s krsto se je nato podal iz župnišča v cerkev, kjer je imel pretresujoč poslovilni govor pokojnikov najboljši prijatelj, profesor msgr. Vreže,

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj zjutraj dosežete normalno lahko izčiščenje, če vzamete prejšnji večer 2—3 dražeje ARTINA. Dobijo se v vseh lekarnah. Vsebinske škatlice po Din 8—

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

ki je tako pretresljivo spominjal zbrane na pokojnikove besede, s katerimi se je vsikdar poslavljaj od doma: »Zdaj pa srečno in z Bogom!« Nato je bila cerkvena služba božja, ki jo je opravil stolni dekan dr. Vraber. Po končani literi se je razvil veličasten sprevoz na bližnje farno pokopališče, kjer sta še govorila zadnje slovo g. stolni dekan dr. M. Vraber in bivši dolgoletni urednik listov Cirilove tiskarne, poslanec in pokojnikov sodelavec g. Franjo Žebot.

Vsi oni, ki so posodili rajnemu zadnjo pot v Mariboru in v Slov. Bistrici, se zavedajo, da bo ostal dr. Jerovškov grob v njegovem rojstnem kraju središče in zatočišče, kamor se bodo zatekali Slovenci po tolažbo in pomoč v stiskah in nadlogah.

Pisatelj Rado Murnik je umrl v nedeljo dne 6. novembra v ljubljanskem mestnem zavetišču. Bil je rodom Ljubljančan (rojen leta 1870) in je zelo priljubljen radi svojih spisov neprisiljeno smešne vsebine. Slava njegovemu spominu!

Če zadene motorno kolo ob avto. V smeri proti Mariboru se je peljal na motornem kolesu 19letni trgovčev sin Kurt Kopič in zadaj za njim pa 22letni brivski pomočnik Edvard Bischof iz Krčevine. V trenutku, ko sta vozila motociklista po Tržaški cesti mimo Delavske pekarnice, je privozil s stranske ceste na glavno osebni avto, katerega je šofiral Franc Supančič, ki je uslužben pri mariborskem avtotaksnem podjetju Völker. Vsled silnega udara sta obležala oba motociklista z razbitim kolesom, vsa ranjena in v mlaki krvi. Kopiča so prepeljali v Gradec, kjer je že umrl, brivca pa v mariborsko bolnico z zlomljeno desno nogo in roko.

Vlomilska družba pod ključem. Mariborska policija in orožniki so zaprli sedemčlansko vlomilsko družbo, ki ima 16 vlovov na vesti in gre izkupiček za plen v tisoče in tisoče. Družba je izvrševala vlome po bližnji okolici Maribora, kot prodajalci nakradenega in oropanega so služili cigani.

Obešenega so našli na hlevu v Radvanju pri Mariboru 30letnega ključavničarja Viktorja Schlauerja. Zapušča

ženo in dvoje majhnih otrok. Vzrok tega samomora je še nepojasnen.

Pošteno kaznovan roparski napad. Dne 31. oktobra je obravnaval marib. sodni senat roparski napad, ki se je doigral v noči 3. maja v mariborskem mestnem parku. Trojica je napadla v Mariboru se mudečega najemnika ter konjskega mešetarja Franca Schäferja iz Gradca. Oropali so mu 50 šilingov in ga še občutno poškodovali na glavi. Vsi trije obdolženci so zanikali vsako krivdo, a so prejeli to-le svarilno kazn: 23letni Avgust Rebernik iz Zgornje Voličine je bil obsojen na 6 let in 4 mesece robije, na trajno zgubo državljskih pravic in na odškodnino 50 šilingov. Feliks Likavec s Pobrežja in 32letni Anton Kraner iz Maribora pa vsak na 6 let robije ter na trajno zgubo državljskih pravic. Po prestani kazni bodo vsi trije izgnani iz Maribora. Proti obsodbi je vložen priziv.

Ubijalca pred sodiščem. Dne 9. nov. sta pila Anton Fideršek in Jožef Kozole iz Gruškovja pri Št. Lenartu v Slov. goricah v nekem vinotoču s skupino fantov, med katerimi sta bila tudi Jožef Pernek in Matevž Hriberšek. Prišlo je seveda že v vinotoču do prerekanj, pri odhodu sta pričakala Fideršek in Kozole Perneka in Hriberšeka v zasedi. Najprej sta pobila do nezvesti Hriberšeka in končno še Perneka tako, da je obležal z razbito lobanjo in se zadušil. Sodni senat v Mariboru je obsodil dne 3. novembra Fideršeka na 5 let in dva meseca robije, Kozoleta pa na štiri leta in 1 mesec robije. Oba obsojena morata plačati še 400 Din mesečno za 4 Pernekove nedorasle otroke.

Kaznjenec pobegnil. Janez Mrvar in Anton Štangel iz Gotne vasi pri Črnomlju sta bila obsojena radi bitke z orožniki dne 27. oktobra 1930 na večletno ječo. Štangel je bil v boju z orožniki ranjen in je oslepel. Oba sta sedela v mariborski kaznilnici. Dne 4. novembra pa bi morala dajati oba kaznjence pred novomeškim senatom odgovor radi napada na ravnatelja črnomeljske premogovne družbe, kateremu sta oropala dne 31. avgusta 1925 iz aktovke

40.000 Din, ki so bili določeni kot izplačilo za delavce. Ta zločin je bil sedaj slučajno pojasnjen potom nepodpisane ovadbe, ki je pa točno vsebovala imeni obeh napadalcev. Radi roparskega napada so odpeljali tolovaja uklenjena iz Maribora proti Ljubljani. V Ljubljani se je posrečilo Mrvarju, da je prtrgal verigo, s katero je bil priklenjen na slepega Štangla. V trenutku je izginil skozi druga vrata vagona in se pomešal med množico. Nato je Mrvar pobegnil v mesto in izginil v temno noč. Radi pobega Mrvarja je bila odgodena razprava in Štangel so pripeljali nazaj v mariborsko kaznilnico.

Nesreča pri izstopu iz vlaka. 31letna Ana Kolár iz Studenic pri Poljčanah se je pripeljala dne 4. novembra z vlakom v Maribor. Ko je stopila iz vlaka, ji je spodrsnilo in zlomila si je pri padcu nogo.

Huda avtomobilska nesreča se je dogodila v nedeljo dne 6. novembra, ob 10. uri predpoldne v bližini Sv. Urbana pri Ptuj. Avtopodjetnik Vincenc Simončič iz Vintarovcev je peljal s svojim tovornim avtomobilom proti

Ptaju. Na avtu je bil poleg lastnika-šoferja posestniški sin Franc Lehrbauer od Sv. Urbana, posestnik Martin Sužnik z Vintarovskega vrha in še 1 oseba. V bližini Janežovcev je nena doma zletela guma s prvega kolesa in se je prevrnil voz v desni obcestni jarek. Francu Lehrbauerju je zdrobilo glavo, da je obležal pri priči mrtev. Martin Sužnik je priletel s tako silo na tla, da mu je počila lobanja in je obležal nezavesten. Drugi so bili le lažje poškodovani.

Čudna novotarija. V župniji Ptujška gora je bila do lani mala naselbina »Selce«, katero ime je bilo v srednjeveških listinah še leta 1359 pisano kot »Selcz«. Letos so pa prišle nove kraje-pisne table in na teh bereš zdaj »Sevce«, katera oblika je očitvidno prilagojena receptu »bravec — bralec« — torej tudi »Selce — Sevce«. Vodnik poje: »Vse po svet narobe gre. Doživela, kaj sem srota? Jajce več kot puta ve!« Toda na to še takrat menda ni mislil.

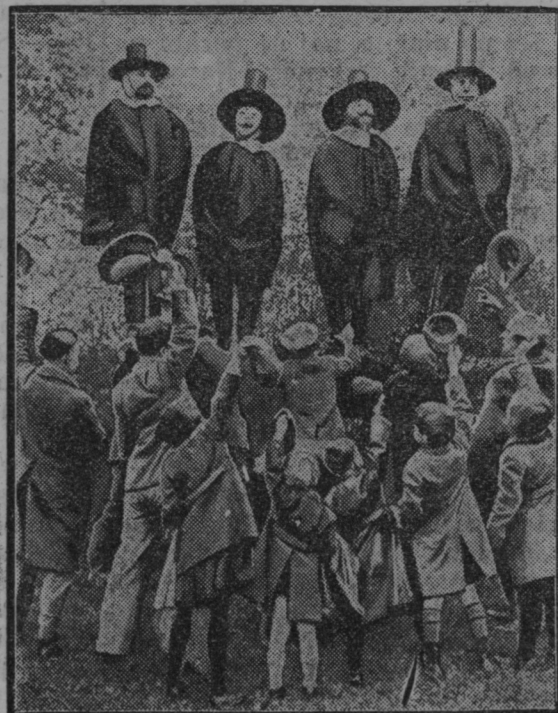
Vlom. Neznanci so vlomili v stanovanje Franca Mesareca v Črmljenšku, občina Bišečki vrh pri Ptaju. Ta-

Povodenj v okolici belgijskega glavnega mesta Brüssel.

Mlatev na Jutrovem. — Desno: Atentatorji pred londonskim parlamentom. Vsako leto obhajajo v Londonu dne 5. novembra ljudski praznik kot spomin na atentat, ki bi se naj bil izvršil na parlament leta 1605. Napad so odkrili v zadnjem trenutku in glavne 4 krivce usmrtili. Na sliki vidimo 4 slamnate može, katere sežgejo ljudske množice še vsako leto.

tovi so odnesli vso obleko, perilo, meso in mast. Za vlom, kateri je bil izvršen s sekiro, so si izbrali čas, ko so bili vsi Mesaričevi na polju.

Gospodarsko poslopje posestnika F. Merkuša iz Cela pri Ptujju je uničil požar in povzročil škode za 50.000 Din. Zavarovalnina je le malenkostna.

Napad s kamenjem in s strelom. — Neznanci so obsuli s kamenjem osebni avto ormoškega trgovca Ludvika Kuhariča, ko se je peljal iz Ptujja proti domu v bližini vasi Gorišnica. Kamenje je razbilo sprednjo obrambno šipo in povrh je še ranil oddani strel neko žensko v avtomobilu. Že drugi napad na isti avto je čin surovega maščevanja.

Pri napadu si zlomil nogo. Dne 4. novembra je napadel na cesti v bližini Poljčan neznan storilec, najbrže v roparskem namenu, 31letnega posestnikovega sina Antona Kolarja iz Studenice pri Poljčanah. Med ruvanjem je veliko močnejši napadalec vrgel Kolarja tako po tleh, da si je Kolar zlomil levo nogo v gležnju. Napadalec je brez sledu izginil. Kolar je bil takoj prepeljan z vlakom v Maribor v bolnico.

Opasen požar v konjiški okolici. Pogorel je kozolec grada Golič, v katerem je bilo shranjeno seno, slama in žito,

last goliške graščakinje gospe Hertlove. Ogenj je upepelil dva s pridelki obložena voza, katera ni bilo mogoče več potegniti izpod kozolca. Na kozolcu je bilo še spravljeno seno konjiškega odvetnika dr. Rudolfa. Gasilec gre za sluga, da se ni oprijel ognja gradu in se sploh razširil. Vode v graščinskem vodovodu in v obeh vodnjakih je hitro zmanjkalo, a je začela nato motorka metati vodne curke na goreči kozolec

iz mimo gradu tekočega potoka, ki je bil poln vode radi deževja. Zavarovalnina ne bo krila škode.

Neznani zločinci so skušali dne 3. t. m. po noči vlomiti v poštni urad v Šmartnem ob Paki. Vlomili so najprej zunanjo šipo na dvoriščnem oknu, z močnim železnim drogom so želo upognili močno palico železnega okenskega omrežja in vlomili tudi že šipo notranjega dela okna. A nekdo v hiši se je prebudil in šel gledat, a vlomilcev ni več videl, ker so jo hitro popihali.

Neprevidno ravnanje s patrono. V četrtek dne 3. novembra je našel na mostu v Celju 15letni Lojze Kolenc iz Zagrada patrono. Radi neprevidnega ravnanja je naboj eksplodiral in hude razmesaril neprevidnemu mladeniču desno roko.

Padel v globok jarek. V celjsko bolnico so oddali hudo poškodovanega rudarja Franca Rozmana, doma s Svetin nad Celjem. Na potu z dela proti domu je padel v zelo globok jarek in se živlensko nevarno poškodoval.

Pri padcu z voza si je zlomil levo nogo 54letni hlapec Ivan Dobovičnik, ki služi pri Stigerju v Celju.

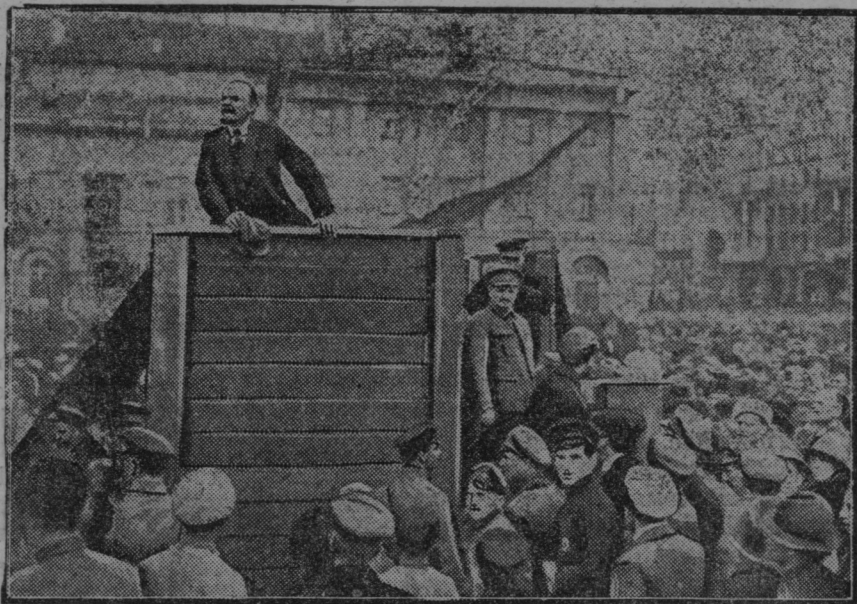
Krvav zločin v noči na praznik Vseh svetnikov. V noči na praznik Vseh svetnikov je podlegel radi zabodljaja z nožem v Pišecah Franc Travniker. Zabodel ga je Jožef Plevnik tako, da je med prevozom v bolnico v Brežice ne

Schichtov

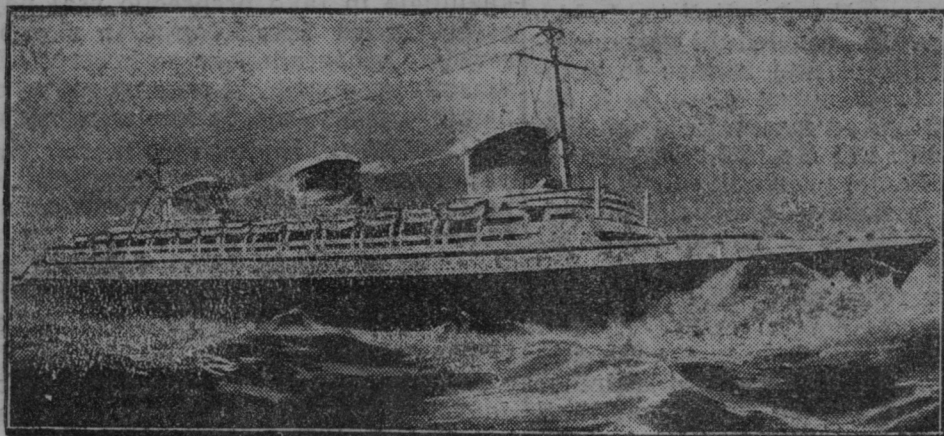
RADION

pere sam!

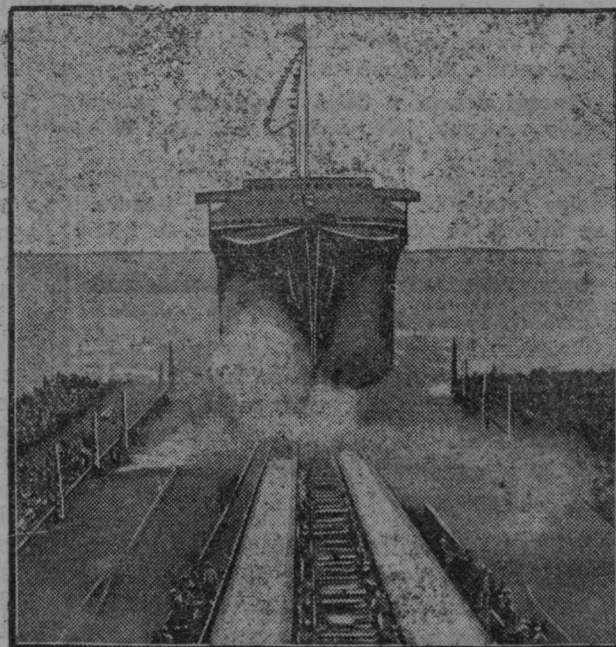
*Mučno pranje
s peralno
in krtačenje perila
je postalo odveč.*

Slika iz prve dobe boljševiške revolucije je. Oče boljševizma — Lenin govori v Moskvi množicam.

Največja potniška ladja »Normandie«. Ladja je francoska, dolga 313 m, široka 36 m, 70.000 ton in stroji proizvajajo 160.000 konjskih sil. Druga slika (desno) kaže ladjo »Normandie«, ko jo spustijo prvič v morje.

daleč od domače hiše podlegel močnim poškodbam.

Vlom. V noči 29. oktobra je bilo vlomljeno v prodajalno Kmetijskega društva Videm-Dobrepolje. Vlomilec je odnesel nekaj stotakov gotovine, kolo in še razne druge reči.

Ogenj uničil gospodarsko poslopje. V noči 3. novembra je upepelil podtaknjen ogenj gospodarsko poslopje posestniku Mihaelu Tržanu v Bistrici, občina Zagorje pri Pilštajnu. S poslopjem vred so zgoreli vsi letošnji pridelki, gospodarski stroji in 8 ovac. Sosedje so rešili hišo, hlev in kozolec.

Smrtina nesreča berača. Berač Franc Krošelj iz Kapel je prosjačil po Vidmu in hotel zvečer k počitku na kozolec gospe Juvančičeve. Spodrsnilo mu je, padel je na tla in obležal mrtev v mlaki krvi.

Redek slučaj. Dne 5. julija je obiskal v vasi Senuše pri Krškem kočarič M. Sotlar njen 70letni brat Rudolf Lipar. Med obema je nastal prepir in brat se je dejansko lotil sestre. Bable je pričelo vpiti na pomoč in na materine klice je skočil v kočjo njen 30letni sin Franc, ki je udaril strica s kolom preko glave, da mu je prebil lobanjo. Kljub smrtnonevarni rani se je starec zlizal v krški bolnici, a je ostal hrom po desni strani. Dne 31. oktobra je obravnaval zgorajni slučaj sodni senat v Novem mestu. Hromi starček se je odrekel pričevanju v prid obtoženemu nečaku in radi tega je obsodilo sodišče napadalca le na 1 leto ječe, pa še to pogojno za dobo 4 let. Mora pa poravnati stroške kazenskega postopanja in zdravljenja strica v bolnici.

Kozolec pogorel. V Hranu pri Domžalah je pogorel kozolec posestnika in krčmarja Peregrina. Hlapec, ki je spal na kozolcu, se je zbudil v zadnjem trenutku in si rešil golo življenje.

Ustreljen je bil pri prekorachenju naše meje pri Kopačnici v okolici Škofje Loke 24letni šofer Janko Muškatič iz Cerknega.

Samomor. V poljanskem okraju v Hradeckega vasi pri Ljubljani si je sam končal življenje v duševni zmedenosti 58letni Ivan Tenedik, prejemnik dohodarstvenega urada.

G. finančni direktor dr. Povalej Josip je namesto venca na grob msgr. dr. Antona Jervškega podaril marib. Dijaški kuhinji 200 Din. Gotovo lep spomin na pokojnega dobrotnika revnih dijakov!

Poceni voznja v Celje, eventuelno zastoj, pride vsakemu, kdor nakupi v tovarni oblek Stermecki svoje potrebščine za zimo in sicer plašče, kostume in krila za dame, kratke in dolge suknje in obleke za gospode, isto tudi za dekleta in fante. Kar ni gotovo, se izdelava po meri v 1—2 dneh.

ZAHVALA.

Jožef in Marija Nedeljko, posestnika v Selcih 44, župnija Sv. Rupert, se toplo zahvaljujeta upravi »Slovenskega Gospodarja« za lepo podporo 1000 Din, nadalje zavarovalnemu zastopniku G. Francu Kranjcu pri Sv. Barbari v Slov. gor., za izplačanih 25.000 Din, nadalje vsem dobrotnikom in delavcem, ki so nama pomagali pri novi stavbi hiše in gospodarskega poslopja! Vse stavbeno delo se je srečno izvršilo. Bog bodi vsem najboljši plačnik!

Mi vemo, da za Vaše pridelke skoro nič ne dobite. Zato Vam tudi mi damo blago za ceno, ki je primerna Vašim dohodkom. Pridite v Maribor, Gosposka ulica 10, k **Antonu Mancunu**, in se tam prepričajte. Samo eden primer Vam dam in to je: Moška suknena obleka Din 189, moško zimsko suknjo (štucer) D 240, ženski plašč 340 Din itd. 1119

Poročila potnikov iz Rusije.

V zadnjih mesecih je več Evropejcev obiskalo Rusijo. Med njimi je velik prijatelj sovjetov, češki novinar Šrom, ki je priobčil svoja opazovanja v čeških listih. Njegova poročila pa za sovjete niso ugodna. Piše, da bo petleten načrt vsled raznih vzrokov imel koncem leta 1932 celo drugo lice, kakor je bil prvotno zamišljen. Mnogo poslopij še ni dokončanih. Sploh pa industrija ni v pravem razmerju s kmetijskim gospodarstvom. Potem opisuje, kako manjka obleke, obutve, papirja, mesa itd. V Moskvi se nastavlja ljudje v vrstah, da dobe iz prodajalen 1 kg mesa za 17 rubljev za 1 teden. A vrste ne smejo stati na trgih, marveč v vežah in na dvoriščih prodajalen, da jih ne opazijo tujci. Naši občudovalci sovjetskega gospodarstva naj bi tudi poslali zastopnika v Rusijo, da bi si tam ogledal sovjetske »čudeže«. Najbrž bi se njegovo navdušenje za boljševike ravno tako ohladilo, kot se je češkemu novinarju Šromu. V Rusiji je bil letos tudi vodja holandskih socialnih demokratov W. I. Matthijsen, ki je v holandskih listih objavil za sovjete neugodna poročila. V zadnjem času sta bila v Rusiji Nemca Just in inženir Jaspert. Poročila poslednjega prinaša deloma list »Rossija i Slavjanstvo«. Med drugim se tako le izraža:

»Kako lice dežele vidi turist, naveden potnik, ali v sovjetsko Rusijo povabljen gost? Vohče je prisiljen potovati po deželi s sovjetskim voditeljem. Brez voditelja nihče ne vidi ne tovarn, ne šol in ne kolhozov. Pročelje vidi pri poslopijih, kjer se izdelujejo ene ali druge reči. In neposredno dejstvo sovjetskih zakonov dostikrat čuti sam na svoji koži. Potniki, ki potujejo s pomočjo »Inturista«, večkrat slišijo od svojih voditeljev, zlasti če potujejo po južni Rusiji, da sovjeti zelo neradi vidijo, če obiskujejo nemške specialiste. Lahko se osumijo, da so ogleduhi gospodarskih naprav. Neki moj znanec je potoval in je obiskal mene v vili, ki je oddaljena 40 km od mesta. Že drugi dan so mu rekli: »Vi ste bili včeraj pri g. Jaspertu; bodite previdni, mi vse izvevmo!« Tu je dokaz, kako policija nadzoruje specialiste in kako se boje tega, kar bi oni mogli povedati. Ako bi bilo vse v redu, zakaj bi se bali resnice?«

Torej po 15 letih boljševiške vlade in v zadnjem letu sovjetske »pjatiletke« sme tujec, potujoč po Rusiji, pogledati samo to, kar mu pokaže boljševiški voditelj. Tu je čisto jasno, da nekaj ni v redu. In v redu ni boljševiško gospodarstvo, ki je strašno lepo na papirju pred očmi Evrope, v resnici pa pod vsako kritiko.

In dalje piše g. Jaspert: »Mi dan za dnevom rišemo načrte stanovanj, klubov, šol, toda vse je ostalo do zdaj večinoma na papirju. Krivdo za to, da naše udruženje, katero je poklicano, da dela načrte le za poslopja, ne pride do dejanja, vali voditelj udruženja na g. Maja (od boljševikov povabljen nemški specialist) in na druge nemške stavbenike. Seveda je treba najti kozla, ki nosi krivdo, da se delo ni izvršilo.« Tako poroča inženir Jaspert, ki je bil v sovjetski službi. Osla, ki nosi krivdo za boljševiške neuspehe, naglo najdejo, največkrat je kriv kapitalizem. Mi nismo prijatelji kapitalizma in ga nikoli nismo zagovarjali. Toda resnici na ljubo moramo povedati, da je v Rusiji dosti več revščine kot v vsaki kapitalistični državi. Boljševiki naj pokažejo resničen napredek gospodarstva v svoji državi, ne samo na papirju, in blago stanje ljudstva, potem bomo drugače o njih pisali in govorili.

Spomenica vinogradnikov.

Vinogradniki ormoško-ljutomerskih gorc so na svojem sestanku dne 30. 10. t. l. v Ormožu enodušno sprejeli naslednjo spomenico:

1. Navzlic dokaj zadovoljivi kakovosti in količini letošnje trgatve smo vinogradniki potrti do obupa, ker so plačevali mošte iz večine po tako nizkih cenah, da izkupiček izdaleka ne more kriti niti lastnih pridelovalnih stroškov. Preti nevarnost, da bodo vinogradniki nehote zanemarjali ali celo opuščali svoje gorice. S tem bi bile neštete vinarske družine hudo prizadete, za javno blagajno pa bi oslabil in tu in tam prav kmalu docela usahnil velepo membni vir stalnih dohodkov.

2. Kraljevska vlada se naproša za izdatno, smotreno pospeševanje izvoza naših vin, zlasti iz tako izrazito vinogradnih pokrajin, kot je od nekdanj ormoško-ljutomersko vinarsko okolje.

3. Oblasti naj ugotovijo, preiščejo in kaznujejo in tako preprečijo vsaj najgorostasnejša izkoriščanja in zlorabe revščine vinogradnikov po brezvestnih vinskih prekupeh, ki cene na račun onemoglega siromaštva kar narekujejo.

4. Zaščiti naj se do prave mere samo poštena vinska trgovina in sploh ves pošten vinski obrt, ki ga smatramo za našega dobrega zaveznika na korist občestva in države. Prekomerni dobiček na škodo proizvodnje in potroške se naj ugotovi in z učinkovitimi ukrepi onemogoči.

5. Vinski zakon se naj strogo izvaja, davčni pa omili z ozirom na zmanjšano ceno vinskemu pridelku. Finančna direkcija se naproša, da počaka z izterjevanjem davka do časa, da vinogradnik proda svoj pridelek. Izvajanje rubežni prisili vinogradnika, da proda svoj pridelek za vsako ceno, pri čem pa

ima veliko škodo vinogradnik, država pa nobene koristi.

6. Vabimo poštene vinske trgovce in gostilničarje v naše gorice, kjer bodo našli, kar rabijo: pošteno, zlahotno, pristno vinsko kapljico po nepretiranih cenah. Zavedamo se, da bi pretirane cene tudi nam ne mogle trajno koristiti, toda pravici do poštenega življenja se ne moremo odreči.

7. Naslove zanesljivih vinogradnikov s prvovrstnimi vini bomo razglasili in skrbeli tudi zato, da se bodo vse poštene neposredne kupčije z vinskimi pridelki pregledno zabeleževale in priporočale.

Ormož. Nehvaležnost je plačilo sveta. Noben vinogradnik s' ni mogel misliti, da bodo cene za letošnji vinski mošt tako sramotne — 6 in 7 par za sladkorno stopnjo. Vinogradniki so se vzdramili, vendar malo prepozno in to se očita tistim, ki so sklicali sestanek vinogradnikov, da se postavijo po robu proti tem cenam, češ, ta sestanek bi se moral vršiti že pred trgatvo, pa se ni. Niso krivi sklicatelji tega sestanka, da se je prepozno vršil, krivi so tisti, ki so bili poklicani in so imeli dolžnost ščititi vinogradnika, pa so molčali. Navsezadnje so se le oglasili nepoklicani in so sklicali sestanek. Za svoje delo in trud pa zanjejo le nehvaležnost. Vsa čast našim nekaterim dušnim pastirjem, ki so opozarjali svoje vernike, naj ne dajo svojega pridelka po vsaki ceni. Oni so mnogo pripomogli k temu, da so se cene za mošt dvignile od 75 par do Din 1.05, 1.20, do 2 Din in še čez. Na vinarskem sestanku se je predlagala cena za vino na pretok od Din 2.50 po kakovosti naprej. Za sortirana vina se zna, da višja cena. Očitek pa, da so sklicatelji bili na sestanku solidarni z vinskimi trgovci in so delali za nje, nikakor ne drži. Res pa je in to je tudi iz spomenice razvidno, da ne smemo in ne moremo zahtevati pretiranih cen, da si ne odbijemo odjemalcev in si tako škodujemo samemu sebi. Gre zato, da si pridobimo odjemalce, ki bodo posetili naše gorice. Kupčija je potem neobvezna in se bo razvijala po kakovosti in vrednosti vinskega pridelka. Zato pa ne verujete

tistim, ki so tlačili ceno moštu navzdol in so ga ponujali dalje celo po Din 1.50, nego verujte onim, ki vam želijo dobro, predlagajo sredno ceno, ki pa naj bo točna in sigurna. Noben vinogradnik pa ni vezan na kako določeno ceno, nego naj zahteva za svoj pridelok ceno, ki odgovarja vrednosti pridelka, — glavno pa je, da si privabimo vinske odjemalce v naše gorice. Vinarski pozdrav!

*

Kako pomagati kmetu?

(Dopis izpod kmetskega peresa iz Prekmurja.)

Ako dobi kmet za svoje pridelke isto ceno, da se krijejo pridelovalni stroški, kmet ne potrebuje nikake pomoči. In če bi kmet še nadalje dajal svoje pridelke zastonj, ne pomaga nobena zaščita kmetovalcev. Vsi kmetijski pridelki imajo danes sramotno nizko ceno proti industrijskim izdelkom. Tukaj omenim samo eno panogo kmetijstva: živinorejo. Kmetijski, oziroma živinorejski strokovnjaki so zračunali že pred 50 leti, da potrebuje eno tele za svoj razvoj 10 litrov mleka, da pridobi 1 kg na živi teži. Kadar se pa tele odstavi, potrebuje do 5. leta, dokler raste, 20 kg srednje dobrega sena, da pridobi 1 kg na živi teži. Sedaj pa je čisto lahek račun. Ako računamo 1 liter mleka 1 dinar, tele stane živinorejca 10 Din 1 kg. In če računamo 20 kg sena najnižjo ceno 40 par, stane živinorejca 8 Din 6 kg žive teže.

Prosim gg. živinorejce in kmetijske referente, ako sem kaj pretiraval, oziroma da sem mleko in seno cenil predrago, in da živina ne porabi omenjene količine hrane, da blagovolite kritizirati, ker je kritika vsikdar potrebna, posebno v sedanjih težkih časih.

Sedaj pa računamo dobiček in zgubiček. Torej začnimo pri teletu. Da ne bomo šli nazaj, kadar smo omenjenega teleta mater pripuščali, vzemimo, da eno srednje dobro tele, ko pride na svet, tehta okoli 40 kg. Ako tele pusti-

Planinka čaj

Bahovec olajša in preprečuje nadloge staranja, ker daje žilam prožnost, razredča kri, preprečuje popenjenje žil, pospešuje cirkulacijo krvi in ohrani do visoke starosti nezmanjšano delovno sposobnost. Zavitek Din 20.— v apotekah.

mo sesati 50 dni in vsak dan ima krava 10 litrov mleka, pridobi tele 50 kg, skupaj $50 \times 10 = 500$ litrov mleka po 1 Din za 1 liter = 500 Din. Teleta smo prodajali od 2 do 3 Din za 1 kg. Zgubiček pri teletu 250 do 300 Din. Sedaj pa računajmo eno živinčce, katero hranimo 2 do 3 leta, naj si bode bik ali telica ali vol. Kakor sem omenil, porabi 20 kg sena, da pridobi 1 kg na živi teži. In če računamo 1 kg sena 40 par, stane kmeta 8 Din 1 kg žive teže. In sedaj je cena živini 2 do 4 Din za 1 kg žive teže, srednja cena 3 Din za 1 kg. Zatorej zgubi kmet pri 1 kg žive teže 5 Din. Ako proda kmet eno živinčce, ki tehta 500 kg, je zgubil 2500 Din. To je samo čisti zgubiček. Tukaj je še ves trud zastonj, ki ga ima kmet, kadar streže živini.

Oplotnica. O priliki zadnjega letnega dogovnega in živinskega sejma na »Martinovo« v petek dne 11. novembra t. l. se vrši tukaj pod okriljem snujočega se živinorejskega selekcijskega društva za okoliš občin Oplotnica, Okoško in Kot, županstev navedenih občin in srezkega kmetijskega odbora razstava s premovanjem goveje živine pomurske pasme. Zanimanje za semenj in razstavo je vsestransko. Pričakovati je obilen dogon živine tako na razstavne kot na sejmske prostore, pričakovati pa je tudi kupcev iz in izven sreza in bodo vsi, kupci in prodajalci, a tudi razstavljalci prišli povsem na svoj račun in bodo slednji prejeli prav lepe nagrade. V okolišju je namreč kljub krizi in poletni suši obilo živinorejcev, ki se lahko s ponosom in zadovoljstvom ponašajo z res lepo živino.

Ruski zrakoplov za izredne zračne višine.

Sovjeti gradijo zrakoplov, kojega poleti so namenjeni izrednim zračnim višinam, ali takozvani stratosferi. Po uradnih razglasih uprave moskovske zrakoplovske delavnice je napravil načrte za ta zrakoplov inženjer Ziolkowsky. Trup zrakoplova bo iz kovine, da bo ladja dosegla višino več km in ne samo 17.000 m, kakor se je to doslej posrečilo belgijskemu profesorju Piccardu v balonu. — Ruski stratosferni zrakoplov se v izrednih višinah ne bo mudil le nekaj ur kakor Piccardov balon, ampak celo več dni. Za zgradbo stratosfernega ve-

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

Naenkrat ga predrami Sitin obupni klic:

»Rama!«

Pridigar je zagrabil dekletce za roko in ga hoče odpeljati. Brat skoči proti sestri, jo krčevito objame, jej stisne listič in pošepne:

»Vrzi ga na tla, ko boš neopazovana!«

Ker je skušal s silo iztrgati sestrice tujcu, se poženejo vanj še drugi, ga zvežejo in vržejo nazaj v sobo, katero zastražijo.

Rama se je zvijal ves obupan v sponah in škrtal z zobmi. Njegovo sestrice so odvedli! Niti klicati ni mogel za njo, ker so mu zamašili usta. Brezuspšno je natezal vezí. Ves utrujen se je udal v obupen položaj in se bridko razjokal.

Bilo je krog poldne, ko so Sito zopet porinili v kamrico in vrata od zunaj zabili.

Deklica je bila povsem zmešana in je ihtela. Iz rane na plečih ji je curljala kri.

7

Mladec je gledal revico sočutno in se je dil na vse kriplje, da bi se osvobodil vezi.

»Sita, kaj je s teboj? Kje si bila? Kedo te je ranil?«

Vsa v solzah je pokazala bratcu krvaveče, a ne nevarne rane.

Fantek je silil v njo in slednjič je le pričela s poročilom:

»Zelo sem se bala, ko so me odtrgali od tebe in sem bridko jokala. Tujec me je hotel pretepsti, ako ne bi utihnila in je obljubil, da me bo privedel kmalu nazaj in radi tega sem se pomirila. Čakala sem še nekaj časa in nato je prišel prav starikav mož, le njegov gals je bil glas kajčega zagovornika. Mislim, da se je postaral s pomočjo čarovnije. Šepal je, bil je slep in nosil dolgo, belo brado. Prišla sva na ulico, naslanjal se je name in nisem mu mogla uteči. Rekel je:

»Jaz sem sedaj tvoj oče.«

»Moj oče je že davno mrtev«, sem mu pojasnila, pa kljub temu mi je hotel biti oče. In če bova prišla mimo hiše, kjer bo sedel na verandi starec, potem naj zakličem: »Oče, tam le gori je

Kmetijska podružnica Žalec priredi v nedeljo dne 13. novembra t. l. v prostorih g. Rudolfa Janiča v Žalcu razstavo sadja in predavanje o sadjereji.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 5. novembra so pripeljali špeharji 76 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12—13, špeh 14—15. Kmetje so pripeljali 9 voz sena po 90—100, 6 slame po 60—65, 18 voz krompirja po 1—1.50, 10 čebule po 3, česen 8—10, 43 voz zelja po 1—2. Kislo zelje 4, repa 2. Jabolka 2—4, hruške 3—5, slive 3—4, grozdje 2—6, celi orehi 4, luščeni 16—18, kostanj 1—1.25, pečen 5—6. Pšenica 1.75, rž 1.50, ječmen 1.50, koruza 1.50, oves 1—1.25, proso 1.50, leča 6, fižol 2.50—3.50. Srna 1 kg 8—10, zajec 15—25, jerebica 8—10, fazan 13—15, kokoš 20—25, piščanci 20—55, gos. 35—60, puran 35—65, raca 15—20. Smetana 10—12, mleko 2—3, surovo maslo 22—24.

Živinski in svinjski sejem v Ptuj. Živinski sejem v sredo dne 2. t. m. je bil prav dobro obiskan. Prignanih je bilo 250 krav in telic, 178 volov in bikov ter 95 konjev, skupaj 523 glav. Prodanih je bilo 269 glav. Cene kravam: Din 1.25—3 za 1 kg žive teže, telicam: Din 2—4, volom 2—4, bikom 1.75—2.75. Cena konjem je bila po njihovi kakovosti od 100 do 2800 D za glavo. Veliko vprašanje je bilo po prvovrstnih volih za izvoz. — Svinjski sejem v četrtek 3. t. m. je bil istotam dobro obiskan. Cene svinjam so nekoliko poskočile in sicer so znašale pri prolenkih Din 6 do 6.50 za kg žive teže, pri debelih svinjah pa 7 do 8 Din. Plemenski prašički so se prodajali od 60 do 200 Din.

Črnobradec.

Pomorsko tolovajstvo je najbolj cvetelo po morju krog otočja Antilov pred osrednjo Ameriko. Zapadnoindijski otoki so bili glavno oporišče Bukancev, ki so bili prosluli morski roparji, plenilci mest in so bili v tem oziru pravi nasledniki španskih tolovajev. Bukanci so izvajali pravo strahovlado, pola-

ščali so se celih pokrajin. Z ropom pridobljen plen je bil neizmeren. Iz izropanih obalnih mest so odnesli dragocenosti, zlato, dragulje, cerkvene zaklade in so skrili vse dragocenosti v naravne dupline in podzemeljske jame, katerih je vse polno na Antilskih otokih. Še danes je večina omenjenega otočja na glas, da so tamkaj skriti zakladi, za katere zna le ustno izročilo. Na stotine iskalcev zakladov se je že trudilo po cele mesece s krampi in lopotami in v več skupinah, da bi odkrili skrite zaklade. O marsikateri družini, ki živi še danes v blagostanju na Antilih, pripovedujejo, da so obogateli njeni predniki z izkopanjem zaklada.

K najbolj priljubljenim revirjem iskalcev zakladov spadajo v Antilskem morju majhni otoki Leeward skupine, kjer je posedal Bukanec La Fitte kepe zlata in zlatnikov v vrednosti več milijonov, katere je skril ter zakopal. Na teh otočkih so resnično že večkrat zadeli na zakopane dragocenosti.

Eden najbolj znanih in grozovitih morskih in podeželskih roparjev je bil kapitan John Teach, imenovan Črnobradec. Imel je 14 žen. Pretežni del naropaneega zlatega plena je prepeljal in skril ob obali otoka Jamajka, v bližini mesta Kingston. Ko ga je vprašal na večer pred roparskim pohodom, na katerem je bil ubit, eden od tovarišev, kje da je skrivališče njegovega zaklada, mu je odgovoril Teach: »Razen hudiča in mene ne zna nikdo, kje leži pod zemljo zakopan moj denar. Ako te vožnje ne bom preživel, ostane lastnik zaklada peklenšček.« Kralj pekla poseda Črnobradčevo zlato še danes, ker ga še niso odkrili kljub neprestanemu stikanju in iskanju.

Glavno taborišče Črnobradca, še danes ohranjena bukanska trdnjava Sv. Tomaž na Jamajki, je bilo že bogznaj kolikokrat prekopano od zlataželjnih iskalcev pod zemljo od tolovajske roke zakopaneega zaklada.

★

DRUŠTVENE VESTI

Št. Peter pri Mariboru. Minister za kmetijstvo s svojim rešenjem od 29. oktobra 1932, št. 58.792 ni odobril prireditve zaprosene tombole, katero je nameravalo prirediti katoliško prosvetno društvo »Skala«. — Občni zbor našega prosvetnega društva »Skala« se vrši v nedeljo dne 13. novembra 1932, popoldne po večernicah v samostanski šoli. Že danes se vabijo stari in mladi šentpeterčani, da se občnega zbora v prav obilnem številu udeleže.

Št. Peter pri Mariboru. Občni zbor prosvetnega društva »Skala«, ki se bo vršil naslednjo nedeljo, bo združen s 30letnico ustanovitve društva. Popoldne bo slovesno cerkveno opravilo s pridigo, popoldne po večernicah pa bo v samostanski šoli občni zbor, združen s poročili odbornikov in slavnostnim govorom. Pridite!

Križevci pri Ljutomeru. Da ne bomo zaoptimali za drugimi društvi in župnijami bo proslavilo naše Bralno društvo v nedeljo dne 20. novembra našega velikega Slomškega. Saj obhaja tudi naša Slomškova dvorana svojo 20letnico, odkar smo se prvič v njej zbrali v jeseni leta 1912. Spored bo obsegal slavnostni govor o Slomškem, katerega bo govoril g. Jerbič iz Maribora, pevske točke, deklamacije ter ljubko narodno igro »Pri kapelici«. Domačini in sosedje, oddolžimo se spominu velikega Slovenca Slomškega, ter pojdemo vsi takrat v Slomškovo dvorano. Bog živi!

Velika Nedelja. Na Martinovo nedeljo igra tukajšnje prosvetno društvo v društveni dvorani žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Začetek ob treh popoldne. Prijatelji naše prosvete pridite!

Št. Pavel pri Preboldu. Naše Katoliško izobraževalno društvo priredi na Martinovo nedeljo dne 13. novembra popoldne ob treh v Društvenem domu v Št. Pavlu pri Preboldu priljubljeno ljudsko igro s petjem v treh dejanjih »Pri kapelici«.

Polzela. Katoliško prosvetno društvo vpripori v nedeljo dne 13. t. m. igro »Krispin in Fridolin« in burko »Botra nerga«.

svetnik, katerega iščeval! Ako bi pa ne ubogala, ali poskusila pobeg, me bo pobil na smrt. Vzel je nož v roko, predno se je naslonil na mojo ramo.

Pot je bila dolga. Iz ene ulice sem videla veliko vodo, mislim, da je bilo morje. Rekel mi je: »Tako je bova pred hišo, kjer sedi modri.« Že sem ga tudi zagledala. Tako me je bilo strah, da nisem spravila glasu iz sebe. Do besede me je prišlil moj spremljevalec z nožem in po možnosti glasno sem zakričala:

»Oče, glej! Tam le gori sedi svetnik, katerega iščeval!«

Kačji zarotovavec je padel na zemljo in prosil, da rabi 2000 rupij. Modri je pozval drugega in ta je prinesel denar. Morala sva čakati. Mislim, da je ogoljufal kačji mož svetnika in še onega drugega, ki je odhitel po denar. Pograbil me je za roko in ker sem se zganila, me je ranil z nožem. Ko je pobasal denar, sva se vrnila. Sva že bila skoraj tukaj, ko je prišel drug možki, ki je pripovedoval, da se je vse posrečilo, on že ima dijamante. Ne vem, zakaj je to rekel, a kačji za-

rotovalec je bil sporočila zelo vesel. Spremljal je nas semkaj, in sedaj, Rama, sem zopet pri tebi. Najbrž nisem storila nič hudega. Bova morala pozneje že vprašati patra.

Rama je objel sestro in opazoval njene rane. Umival jih je tako dolgo, dokler niso nehale krvaveti. Bil je nepopisno srečen, ker je imel Sito zopet pri sebi, da je pozabil na lastno trpljenje in celo na listič.

Pa se je le domislil s tolikim zaupanjem popisanega papirja in je vprašal sestro:

»Ali si ga vrgla?«

Sita ga je debelo pogledala in rekla:

»Ne, nisem mislila na to. Preveč sem se bala!«

Rama se je užalostil, a saj je imel ljubo sestro ob svoji strani.

Ko je pa preiskala predpasnik, lističa ni bilo nikjer. Gotovo ga je zgubila med potjo.

Novo upanje je zasvetilo dečku.

Ako je bil listič pobran in oddan policiji! Še enkrat je preudaril celotni položaj. Začasno ni bila podana nobena možnost rešitve. Postal mu

likana so že dogotovili posebno lopo, ki je strogo zastražena od kordona rdeče vojske. Zrakoplova ne bodo gradili delavci, ampak sami izbrani inženjerji. Začetkom leta 1933 se bode popeljal graditelj inženjer Ziolkowsky z zrakoplovom v stratosfero.

Najstarejša bojna ladja.

Lesene ladje imajo večkrat dolgotrajnejše življenje, kakor bi človek pričakoval; so dostikrat trpežnejše, nego najtežje jeklene križarke. Še dandanes plove po morju angleška ladja »Implacable«. Spuščena je bila v morje od francoske ladjedelnice leta 1789. Ob krstu je prejela

Št. Janž pri Velenju. Dne 13. novembra ob 3. uri popoldne se bo igrala v novi dvorani igra »Pri kapelici«. Pričakujemo obilne udeležbe!

Vojnik. V nedeljo dne 13. novembra igra naše društvo igro »Martin Krpan«.

Nekaj o mesecu.

Obraz meseca poznamo deloma zelo natančno, a samo deloma, kajti 41 odstotkov njegove površine nam ostaja nevidnih. Mesec se vrti namreč tako, da nam kaže vedno isto stran svoje površine in le zaradi nekaj nihlajev vidimo tudi delček nasprotne strani, ki nam bo pa v ostalem popolnoma nevidna in neznana, dokler se človeški tehniki morda ne posreči izumiti vozila za polete v vesoljnost. Za sedaj se moramo zadovoljiti z vsekakor izdatnimi podatki, ki so jih o mesecu doglasi zvezdoslovci.

Nekoliko številčk: Mesec je oddaljen od zemlje 345.000 do 400.000 km; njegov premer znaša 3500 km, torej okroglo tri enajstine zemeljskega premera. Njegova masa znaša končno okroglo 1 osemdesetinko zemeljske mase. Ozračja naš nebesni spremljevalec nima, ker je njegova privlačnost tako majhna, da bi ga ne mogel pridržati. Tudi vode nima in s tem temeljnih pogojev za kakšno organsko življenje. Le samo v globinah največjih žrel bi lahko živeli morda kakšni nizki organizmi (alge itd.). Površina meseca je torej strahotna puščava peska, lave itd., vanjo so zajedeni stotine kilometrov široki lijaki, ki jih obdaja do 7500 m visoko gorovje. Mesec ima okrog 600 gora s preko 2000 m. Že s prostim očesom spoznamo gorovja, namreč svetle lise na mesecu, temne lise pomenijo nižave. Gorovja na mesecu so večinoma čudne, okrogle tvorbe s premerom do 300 km. Nešteto je takšnih »žrel«, ki merijo 1 do 40 km v premeru. Prvotno so mislili, da so vulkanskega izvora, a zdaj prevladuje mnenje, da so nastali

pod udarom padajočih meteorov. Celo na zemlji, ki jo vendar zelo dobro ščiti ozračni plašč, imamo takšno, 1 km široko žrelo, ki so ga ustvarili meteori. To je Canon Diablo v Arizoni (Severna Amerike).

O razmerju med mesecem in človekom ne veniti moderna znanost veliko povedati. V nekem oziru igra mesec v praksi veliko vlogo, namreč v oziru pti me in oseke, ki nastajata pod privlačnostjo meseca. Nastoj obeh pojavov se da natančno izračunati in je za plovbo seveda izredne važnosti. Kako vpliva mesec na vreme, o tem smo še malo poučeni in je veliko vprašanje, ali povzročajo lunine mene spremembe vremena. Znano je, da vpliva mesečina baje na »mesečnike«, bolnike, ki imajo navado, da v spanju vstajajo in opravljajo stvari, o katerih ničesar ne vedo, ko se prebudijo. Tudi druge bolezni so baje pod vplivom meseca. — Zelo važen je mesec kot činitelj našega časovnega štetja. Še danes delimo svoje leto v »mesece«, tedne itd. v glavnem na osnovi luninih men.

Št. Peter pri Mariboru. Deževno vreme nas silno moti pri spravljaju zadnjih jesenskih pridelkov. Otožno jesensko vreme je bilo tudi na dan Vseh svetnikov. V obilnem številu so se župljani udeležili popoldanske cerkvene svečanosti in procesije na počivališče naših rajnih k Materi božji na Gori. Mrtvaška opravila je opravil naš dušni pastir župnik č. g. Tkavc ob asistenci g. p. Žige. Cerkevni pevski zbor je zapel ob pokopališki kapelici žalostinko, moški pevski zbor pa še posebej z občutkom ganljivo »Oj Dobrodo, slovenskih fantov grob«. Nekaj pa se je opazilo, mnogo grobov je bilo zapuščenih. Mladi rod kaj rad pozabi na svoje roditelje in dobrotnike. So pa tudi zgledi ljubezni in hvaležnosti, ki še segajo preko groba.

Št. Peter pri Mariboru. Smrt zadnje čase pridno kosi. Zbira si mlade in stare. V Hrenčici je umrla posestnica Vračko Terezija, stara komaj 42 let. V Celestrini pa je umrl bivši viničar Mulec Anton v visoki starosti 81 let. Rajni je živel v veliki bedi in pomanjkanju in kot tak je tudi umrl, zapuščen. — S trgatvijo smo končali. Količina in kakovost je večja, odnosno boljše od lanske. Šentpeterski vinogradniki so se dogovorili, da vinskega mošta pod 3 Din za liter ne bodo prodajali. Tako je tudi prav. Naj bi se tega sklepa oprijeli tudi vinogradniki iz drugih krajev.

Zimica. Na misijonsko nedeljo popoldne je bil na župnijskem pokopališču pri Sv. Barbari v Slov. goricah pokopan 81letni posestnik Neuvirt Karol. Rajni je bil globokoveren mož, skrben gospodar, marljiv kot čebelica ter uslužen sosed, vsled česar je užival pri soobčanih ugled in spoštovanje. Pogrebni sprevod od hiše žalosti do cerkve, oziroma do pokopališča je vodil vlč. g. župnik J. Potočnik. Na sedmini za rajnim se je nabralo za katoliške misijone lepo svoto 140 Din. Vsem blagim darovalcem »Bog plačaj!«, rajnemu pa mir in pokoj!

Marenberg. Novic je tu pri nas vedno dosti, samo to je, da jih tukajšnji »Gospodarjev« dopisnik zelo malo zve. Zato pa zbira te vesti toliko časa, da se mu zdi vredno, da se pred nje natisne Marenberg, čeravno morajo bravci, ki jih marenberške vesti zanimajo, nanje precej dolgo čakati. — Zadnje čase je smrt izbirala med ljudmi z nad 40 leti, ki so razen enega vsi iz trga. Na starostni oslabeledosti je umrla 80letna prevžitkarica Marija Rojak, ki je leta 1923 obhajala zlato poroko. Ponesrečil se je 41letni Pavel Brezovnik, dimnikarski pomočnik pri g. Sehaerju. Bil je nekaj časa v slovenjgraški bolnici. Vrnivši se domov, se je nanovo prehladil in umrl. Po več kakor polletni bolehanju, odrevenelosti desne strani telesa, posledici možganske kapi, je izdihnil dušo 70letni delavec Anton Špes. Starost 46 let je dočakala sestra tukajšnjega trgovca in posestnica Marija Langeršek. Radi raka je bila nekaj mesecev navezana na bolniško postelj. K poslednjemu počitku so jo pospremili razen domače duhovščine še gg. župnika iz Remšnika in Brezna, Vid Pavlič in

ime »Duguay-Trouin«. Udeležila se je pomorske bitke pri Trafalgaru 21. okt. 1805, kjer se ji je posrečilo, da je ušla zmagovitemu brodogovju angleškega admirala Nelsona. Kmalu po srečno uspelem pobegu pa je bila zajeta od angleških ladij. Omenjena ladja je najstarejša bojna ladja na celem svetu. Na Angleškem zbirajo prostovoljne prispevke, s katerimi hočejo »Implacable« preurediti v šolsko ladjo.

Japonski pojmi o časti.

Iz Tokija, japonske prestolnice, javljajo naslednje: Trobentač japonskega polka Tsu-rumatsu Tsuruoka bi

je jasno, kaki lopovi da so bili njuni stražniki. Prigoljufati so hoteli denar. Da se niso zadovoljili z 2000 rupijami, je bil dokaz dejstvo, ker še niso ostavili Bombaya. Zadeva z dragulji je tudi bila sumljiva. Mislil in tuhtal je, kako bi jim prekrizal peklensko zlobne nakane. Iztrgal je iz zvezka drugi listič, na katerem je opisal Sittin doživljaj. —

Prisvetilo je drugo jutro.

Vrč za vodo je bil prazen. Mnogo vode sta porabila včeraj za izpiranje ran in sta čutila žejo. Rama je trkal brezuspešno na vrata. Pograbil je vrč, ga pognal z vso močjo v vrata, da se je raztreščil z glasnim ropotom. Nikdo se ni oglasil. Vrgel je po tleh še skledo za riž. Učinek je bil istotako brezuspešen kakor pri vrču. Na tleh je ležal le kup črepij.

Očividno ni bil nikdo doma, bila sta nezastražena.

Prilika se je nudila za pobeg.

Hrepeneče je pogledal proti oknu. Ko bi že bil enkrat gori, da bi lahko poskusil odpornost

železnega omrežja. Skušal se je pognati s skokom do okna, a bilo je le previsoko.

Ko bi imel pri sebi nož, da bi izdolbel v steno stopnice. A stoj! Mogoče bo šlo s črepijnami.

Pobere črepinjo in postrže omet s stene. — Kmalu se prikaže rujava opeka. Z držajem od vrča kraspa po opeki, ki se uda in že je napravljena luknja, v katero lahko porine stopalo svoje noge.

Sita mu pomaga in oba sta z mrzlično pridnostjo na delu.

Če ju le ne bo kedo zasačil!

Kmalu mora Rama sam delati. Prosto ima le še eno roko. Z nogami že stoji v izkopanih luknjah in kraspa višje. Počasi se dviga in že sedi na oknu, pa železne palice kljubujejo njegovi moči. Tudi te mora razkopati. Kmalu vidi, da ta posel ni pretežaven. Ko je že razrahljal omrežje, ga pokliče Sita:

»Rama, skoči z okna, čujem glasove!«

Liki blisk je mladec na tleh in prisluškuje. Da, to so glasovi. Spozna Šefkijo, služabnika.

Marko Sagaj, učiteljstvo in uradništvo, gasilno društvo, trška godba in mnogo ljudstva od blizu in daleč. Ob obej sta se poslovila šolski upravitelj g. Lešnik in učiteljica gđ. Majcen, zahvaljujoč se ji za njeno sodelovanje pri dobrodelnih društvih. Zapela pa je šolska mladičina »Vigred« in mešani zbor »Blagor mu«. Mesto venca na njen grob sta darovala gg. Adalbert in Leopold Cusel, oba iz Maribora, in sicer prvi 300 Din za marenberške občinske reveže in drugi 100 Din za marenberško gasilno društvo. Prepričani smo, da je to zelo primeren način, počastiti spomin umrlih. — Zadnjo nedeljo v septembru smo praznovali šmihelsko nedeljo. Bila je ob 10. uri običajna procesija s svečami, nato pridiga g. župnika iz Brezna in slovesna služba božja. — Šmihelski sejem je bil slabo obiskan. — Nihče si ne bi mislil, da se znajo marenberški šolarji tako postaviti kakor so se predzadnjo nedeljo oktobra na Slomšekovi proslavi v Brudermansovi dvorani. Za uvod je bil prizor, kako se dečki pogovarjajo o življenju škofa in obenem prednašajo njegove pesmi. Nato so nastopale deklice z deklamacijami in s petjem Slomškovih pesmi, ki so jih podale v obliki iger in simboličnih vaj, kakor: Preljubo veselje, Glejte, že solnce zahaja, Zapuščena sirota itd. Najlepše je naredila petletna Micika, ki je prednašala pesem o času. Dekliški zbor je nastopil s točko »Predice«, ki je predla ob kolovratu. Nato ji g. župnik iz Remšnika Paulič imel govor o življenju Slomškovega, spremljan s skioptičnimi slikami. Povdarjal je, da je dobri škof vse svoje življenje delal le v blagor svojega naroda slovenskega, pravičen pa je bil tudi do ljudstva druge narodnosti, radi česar so ga vsi dobri ljudje spoštovali, trpel pa ni narodnih mlačnežev in odpadnikov. Pri proslavi sta pomagali dve gđ. učiteljici. — Od zapada je prišel k nam cirkus, ki je za nekaj dni pritegnil predvsem mlado, pa tudi staro. Odpotoval je dalje proti vzhodu. — Veliko se je pričelo zidati v trgu: g. zdravnik povečava svoje stanovanjske prostore, g. Vrenčur si dela vilo, ravno tako g. Preglan.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Pred dvema tednoma nekega močno deževnega dne smo šli Trojičani v prav velikem številu iz vseh naših vasi in trga proti Negovi. Umrli je nam-

reč tam pri svoji nečakinji Mima Kocbek in njo smo hoteli na njeni zadnji poti spremljati. Vsi smo jo prav dobro poznali, to zlato dušo, to trpinko, ki je kakor potrpežljivi Job svojo težko živčno bolezen prenašala 15 let, z nadčloveško potrpežljivostjo, mirnostjo in udanostjo. Kak brezverec bi si v taki hudi in dolgotrajni bolezni že davno končal svoje življenje. Naša Mima pa je bila vsa drugačna, ker je bila v njej živa vera, ker je trdno zaupala, da bo po tem trpljenjapolnem življenju prejela krono zveličanja. Pokojna je bila bo-trica zastavi naše fantovske Marijine družbe ter članica tukajšnje dekliske Marijine družbe in III. reda. Zato so se ji pa tudi šle pokloniti vse te cerkveno družbe s svojimi zastavami. Vodil je pogreb naš župnik in gvardijan g. P. Ernest Jenko. Blagor njeni utehi in miru željni duši!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Smrt je imela zadnji čas pri nas obilo žetev. Najprej je umrl v ptujski bolnici Feliks Brlak iz Vitomarec v starosti 18 let. Dalje je smrt potrkala na vrata družine Zorkove v Smolincih in odvedla seboj tekom enega meseca dva brata Franca in Martina Zorko. Njuno mlado življenje je uničila jetika. Par dni za tem pogrebom je utonil v Pesnici Alojz Zorko, kmetski sin iz Čagone, župnija Sv. Anton v Slov. gor. Zokopan je na tukajšnjem pokopališču. Nepričakovano, kar čez noč pa je umrla Ivana Suhač iz Vitomarec. Zvečer je še zdrava bila, zjutraj pa so jo našli mrtvo, zadeto od srčne kapi. Naj počiva v miru! Pa žalibog, smrti še ni bilo zadosti. Potrkala je zopet na vrata hiše Habjaniča, kmeta v Vitomarcih. Zahtevala je mlado in pridno hčerko, Marijino družbenico Liziko Habjanič. Pokojna Lizika je bila vrlo in pošteno dekle. Pogreb, ki se je vršil dne 21. oktobra, je bil veličasten. Belo oblečena dekleta z zastavo in križem so nesle mrtvo truplo pokojne Lizike tja v cerkev, v katero je tolikokrat rada zahajala. Ob odprtem grobu se je z iskrenimi besedami poslovil voditelj Marijine družbe, č. g. župnik Ivan Alt. Domače naj tolaži dobri Bog! In nazadnje nas je zapustila žena Neža Kocmut, posestnica iz Rjavec. Pokojna je veliko trpela v svoji bolezni, zato je usmiljeni Bog ni zapustil ob njeni smrtni uri. Počivajte mirno, vi dobri fa-

rani, v hladni zemlji in naj vam bo dobri Bog usmiljen sodnik!

Sv. Andraž v Haložah. Suša, ki nas je letos tako neusmiljeno pritiskala, je našim, od ljubelega Boga obilo blagoslovljenim vinogradom precej prizanesla. Celotno najmanjši vinogradniki so bili v zadregi, kam z moštom. Vreme nam je precej nagajalo pri trgatvi, pa kadar je zasijalo zlato solnce, nam je pogled na krasno obloženo vinsko trto privabil iz naših grl pesmico našega velikega Slomška, ki jo Haložani radi pojemo: »Že čriček prepeva, ne more več spat.« — Pred kratkim smo spremljali k zadnjemu počitku mladega moža Janeza Cafuta v njegovem šele komaj 36. letu, in ubogo trpinko Marijo Hujski. Imela je na obrazu raka. Ker ni mogla uživati več nobene hrane, je prišla njena rešiteljica smrt, katero si je po šestletnem trpljenju že srčno želela. Večkrat, ko se je v strašnih bolečinah kar zvijala, je v svoji zmedi zapela kakšno pesmico, posebno ono: »Lepa si lepa, roža Marija«. Gotovo zdaj gleda njo, pri kateri je v prestrašnih bolečinah iskala tolažbe. Njena smrt nam je bila v tolažbo, da zdaj ne trpi več na tem svetu. — Smrt Barbare Vindiš nas je pa pretresla do kosti. Pred 10 leti je morala v umobolnico v Ljubljano. Ko se je vrnila zdrava, ji je mater zadela kap. Ljubeznivo je svoji ljubi sestri pomagala materi streči 7 let. Vsi smo jo radi imeli, saj je bila vedno vesela, prikupljive narave. Takoj po poroki je začela tožiti o bolečinah v glavi in želodcu. Begala je od moža in mu obljube, da se vrne o gotovem času, ni držala. Pri tem njenem čudnem obnašanju ji je mož branil težko delo. Dne 14. septembra jo je mož zopet spravil na vliko prigovarjanje na svoj dom, na kar je sledil jok brez nehanja, ne da bi domači zvedeli od nje kaj je vzrok. Zinila je samo besedo, da ne bo dolgo živela. Zvečer, ko je oče klical družino k molitvi, je ne da bi se odzvale, izginila v temno noč. Ker ni bilo nobene sledu več o njej, je njene domače grozno pretresla vest, da se je neka ženska oseba vrgla pod brzovlak na Hajdini. Nesrečno žrtev so izkopali in so domači spoznali svojo Barčiko. Njenim domačim, dobremu možu, očetu in sestri naše sožalje! Dopisnika »Domovine« in vse one, ki širijo vest o zagonetnem zločinu in s tem večajo nemir strašno zadeti

Srce mu začne nabijati. Pa tudi sedaj se najbrž nikdo ne zmeni za ujetnika. Rama spleza zopet na okno in začne odstranjevati iz zidu železne palice eno za drugo. Po dveh urah je okno nezamreženo, oba otroka se glasno zasmejeta. — Hvala Bogu, sedaj se bosta lahko vrnila h patru Sahebu.

Skok skozi okno na dvorišče bi bil preveč nevaren. Rama najde izhod. Po tleh ležijo konci motvoza, s katerim je bil včeraj zvezan. Konci so kmalu zvezani, pritrjen eden konec za okno in Sita mora k bratcu na čeno.

Rama opazuje nekaj časa skozi okno dvorišče, da se prepriča, če kedo ne opazuje njunega početja.

»Tako, Sita, jaz se bom spustil kot prvi po vrvi in ti slediš. Le zapri oči in se spuščaj prav počasi. Ne prenašlo, sicer si obžgeš roke!«

Dečko se upa kot prvi skozi okno, pomaga sestrici in že drčita navzdol.

Kakor hitro sta na trdih tleh, preiščeta dvorišče, ki je obdano od visokega zidu. Nikjer okna, razven onega, pri katerem sta utekla iz so-

be. Po dvorišču je bilo razmetanih vse polno zabojev. Dvorišče ima obliko peterokotnika, katerega tvorijo strani raznih hiš.

Samo v Sahibovo hišo vodijo vrata, ki se puste odpreti od obeh strani. Plazi se bliže in posluša. Zdi se mu, da nekaj šušlja in mrmra. Čuje stopinje in naenkrat — solnce zahaja — udari mu na uho Šefkijeva večerna molitev k Allahu.

Po končani molitvi slišita glas kačjega moža:

»Šefkija!«

»Tukaj!« odgovori sluga iz sobe.

»Ali se še tvoja žena ni vrnila?«

»Ne, a vsak trenutek mora biti doma.«

Moža razpravljata o vzrokih ženine zamude.

»Že prihaja.«

»Ona bo, saj ne more nikdo drugi v hišo.« Rama in Sita slišita njen vstop.

»No, stara, kje imaš denar? Meni ga moraš izročiti!«

(Dalje sledi.)

naj bil zatrobil ob priliki manevrov, pozdrav, ni signal g. generalu. Trobil je in opazil prepozno, da je iztroben, tal popolnoma napačen pozdrav. To lastno zmoto je smatral za onečaščenje čelga polka. Komaj se je vrnil z vaj v vojašnico, se je obesil. Na listku, katerega je zapustil, so bile zabeležene besede: »Samo smrt lahko popravi mojo zmoto. Obesil se bom, da bo oprana čast regimenta.«

Inscribirajte!

družini, pa opozarjamo na čas, ko bodo padli v r. le pravice.

Kapela pri Radencih. V nedeljo dne 30. oktobra se je tukaj poročila gostilničarka Nedog Terezija z Jožefom Čagran iz Vučjevesi. Na veseli gostiji so se spomnili tudi naših revnih, hrane potrebnih dijakov in zlasti dan danes nad vse podpore potrebnih misijonov, ter zbrali v ta namen 110 Din. Vsem darovalcem za take dobre namene ljubi Bog tisočero povrni! Poročencema pa želimo obilo sreče in zadovoljnosti v njunem novem stanu!

Ljubno ob Savinji. Premeščeni ste gđc. učiteljici Šušteršič in Saksida, obe v Prekmurje. Kakor je to prišlo nepričakovano, smo vendar že več časa s strahom pričakovali. Ob slovesu ne moremo drugače, kakor da obema blagima gospodičnoma zakličemo: iskreni Bog plačaj! Hvala Vama za vso skrb in ljubezen, ki sta jo naklanjali otrokom v šoli in za vse požrtvovalno prosvetno delo med mladino! V odlični meri veljajo tudi Vama pesnikove besede: »Bog dobi, kar deci daste; kdor se deci približuje, v njem kraljestvo božje raste.« Na Ljubno bosta obe gospodični lahko kmalu pozabili. Mladino pa blagovolita ohraniti v lepem spominu, saj se Vaju bomo tudi mi vedno spominjali le s častjo in spoštovanjem.

Gornjigrad. Od kr. banske uprave je prišlo poročilo, da so oproščeni kazenskega postopanja bivši tukajšnji nadzornik Fran Lužnik, visokošolec Jože Časl in Fani Zagožen, trgovka iz Ksaverija. Ovadba je bila brez vsake podlage. Seveda nekaterim bistrim glavam iz Gornjegograda ni to po volji, zato je pa nam tembolj, ker vidimo, da se izkaže toliko zaželjena pravica.

Gornjigrad. Resnici na ljubo in ker nočemo delati nobene krivice, popravljamo zadnji dopis iz »Gospodarja« v toliko, da se je igre »Miklova Zale« udeležila tudi mestna inteligenca v skupnem številu okrog 10 oseb. Tudi nabito polna dvorana v enem slučaju ni bila, ker je namreč ostal en rezerviran sedež prazen.

Šmarje pri Jelšah. V Slov. Bistrici so zadnji četrtek položili k večnemu počitku telesne ostanke tudi nam Šmarčanom dobro znana in nepozabnega ravnatelja Tiskarne sv. Cirila v Mariboru msgr. dr. Antona Jerovška. Rad nas je obiskoval in nam oznanjeval božjo besedo. Njegovi domači so že od nekdaj zvesti romarji našega Sv. Roka. Njegov blagopokojni stric knezoškof Mihael pa nam je leta 1911 blagoslovil prenovljeno kapele proti Sv. Roku in nam je takrat v slavnostni pridigi veselo omenjal, da je že v svojih otroških letih rad tje gori zahajal, ter nam je v spomin na to slavo na 80 velikih straneh opisal in vsem požrtvovalnim dobrotnikom slovite romarske cerkve podaril za nas zlata vredno knjigo »Križev pot ob bregu sv. Roka v Šmarju pri Jelšah«, okrašeno s 34 dovršeno lepimi slikami kapel in notranjštine cerkve. Gotovo jo še vestno shranjujejo in rade prebirajo vse naše hiše ter jo bodo ohranjale še poznim rodovom. Posebno pa smo rajnemu msgr. dr. Jerovšku še zdaj hvaležni, da nam je pred 10 leti ob času našega veličastnega katoliškega shoda pri Sv. Roku tako bodrilne besede ljubezni do Boga in do našega slovenskega naroda na srce polagal. Zelo smo zato zadovoljni, da se je tudi v našem imenu veličastnega pogreba udeležil naš g. dekan Fr. Lom, in še bolj, da mu je poslovenil besedo v cerkvi govoril naš rojak msgr. profesor van Vreže.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Vzela nam je bela smrt pridnega gospodarja po domače Ju-

reka Koruna Kidrič. Kako je bil čislan in priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Za njim žalujejo štiri odrasle hčerke, a daleč proč od očetovega groba v tujini. Žalujejo pa tudi za njim vsi sosedi za tako pridnim in dobrim gospodarjem, ki je vsakemu rad pomagal in vsako uro rad prihitel na pomoč. Zatorej mu vsi sosedi kličejo: Bog mu bodi plačnik!

Ponikva ob južni žel. Pred kratkim se je preselil od nas v večnost, preskrbljen s tolažili vere, daleč na okrog dobro poznani gospodar večjega posestva v Zagaju Mihael Leber. Bolehal je na težki notranji bolezni in tudi iskal zdravja v ljubljanski bolnici, ki mu pa ni bilo usojeno. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi sosedov, znancev in sorodnikov. Dragi stric, spolnjena ti je želja, da počivaš na domačem mirodvoru, prost skrbi in trpljenja! Upamo na svidenje! Pokoj njegovi duši, preostalih naše sožalje!

Svečina. Dne 30. oktobra smo položili k večnemu počitku Janeza Ferlinca iz Svečine. — Udeležba pri pogrebu je bila naravnost veličanska. Bil je v resnici mož poštenjak in globokoveren in kot tak znan daleč naokoli. Naj počiva v miru, preostalih naše sožalje!

Konjice. G. urednik! Ako bi bili Vi zadnji nedeljo v oktobru pri nas, bi po jutranjem sv. opravilu zunaj pred cerkvijo slišali preklicati sledeči »Dražbeni oglaš«: G. Bohanec, vikar v Konjicah, ni plačal globo 200 Din s pripadki, katero mu je naložilo sresko načelstvo v Konjicah dne 26. avgusta 1932, Pov. No. 543-3. Vsled tega se odreja po nalogu sreskega načelstva v Konjicah z dne 22. oktobra 1932, No. 6474 2 32 za petek dne 4. novembra, ob 11. uri dopoldne javna dražba, dne 20. 9. t. l. zarubljenih sledečih predmetov: a) 1 mala ura budilka, b) 1 navadna ura budilka, c) 1 stenska slika »Kristus na Oljski gori«. Predmeti se lahko ogledajo pred dražbo v Konjicah v občinski pisarni. V slučaju, da se zarubljeni predmeti pri prvi dražbi ne bodo prodali za cenilno vrednost, se bo vršila druga dražba dne 11. novembra ob 11. uri istotam. Pri tej dražbi se bo zarubljene predmete prodalo pod cenilno vrednostjo. — Občinska pisarna Konjice dne 27. oktobra 1932. Pečat in podpis. — G. kaplan Bohanec je bil namreč svoj čas od sreskega načelstva kaznovan po čl. 74 z. n. n. na globo 200 Din ali 4 dni zapor. Ker pa ni imel s čim plačati, so mu zarubili omenjene stvari in jih odnesli v občinsko pisarno, kjer bi omenjenega dne morali biti prodani. Toda do javne dražbe ni prišlo, ker Marijina družba iz verskega čuta ni pustila, da bi »Kristus na Oljski gori«, ki je obenem spomin na novo sv. mašo g. kaplana, na javni dražbi prodajali. Zato je Marijina družba zarubljeno slika in obe uri pred dražbo odkupila in je odslej vse njena last. — G. urednik! Vi najbrž ne poznate še Valenčakove trgovine v Konjicah. Sicer pa je to za Vas morebiti brez pomena, ker kupujete v Mariboru. Ampak veste, v tej trgovini je neki trgovski pomočnik, Alojz Uršič po imenu, ki ga je »Jutro« obdolžilo pobalinstva in zlikovstva. Za »Jutrom« je pricapljal še ma-

Pri železniških težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec Franz Josefove grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel slave »Franz Josefovo« vodo kot važen pripomoček proti griži, kakor tudi železničnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

riborski »Večernik« in isto ponovil. Pa vam je Uršič fant od fare, navdušen kongreganist, poštenjak od nog do glave. O tem je sedaj tudi »Jutro« prepričano in z njim vred tudi »Večernik«. Ko sta namreč oba lista zvedela, da je Uršič vložil proti njima tožbo zaradi klevete, sta se rajši z njim »zglihala«. Plačala sta 1000 Din za Marijansko kongregacijo in 1000 Din za odvetniške stroške in priobčila sta preklic, v katerem obžalujeta svojo nepremišljenost. G. urednik! Zdaj pa veste, kdo je Alojz Uršič, ki prodaja v Valenčakovi štancuni. Ni dobro z njim črešenj zobati. — Še nekaj naj povemo javnosti. Novega zdravniška smo dobili v osebi g. dr. Mirka Pokorna. G. Pokorn je že znan kot odličen člankar iz bivše orlovske »Mladosti«. Želimo mu veliko uspehov v njegovem človekoljubnem poklicu. Še eden zdravnik nam je bil res nujno potreben. — G. urednik! H koncu pa Vas povabimo na mošt, ki ga imamo polne kleti. Če veste za kake kupce, kar v Konjice jih pošljite. Za nagrado dobite 100 odstotkov zgube.

Lov s pomočjo ognja.

Švicar Valter Burkart se je z 19 leti odločil, da gre v divjino iskat doživljanje. Dolga leta je blodil po divjih prerijah, pragozdovih in zavrtnih močvirjih Južne Amerike, zdaj kot iskalec zlata, zdaj kot karavanski vodnik, zdaj kot lovec na zverjad. Pred kratkim pa se je vrnil domov in izdal knjigo o svojih doživljajih, iz katere posnemamo sledeči odstavek:

Predpriprave na lov.

Sklenili smo spremljati Indijance na njihovem lovu in smo naslednjega dne marširali k Velikemu jezeru. Tu je že bilo zbranih okrog 200 Indijancev z velikim številom lovskih psov. Ko smo jim povedali svoje želje, so nam razložili svoj veliki lovski načrt, katerega so nameravali izvesti s pomočjo ognja. 50 tekačev je bilo določenih, da na večjih mestih v polkrogu, ki je bil dolg kakih 60 km, podtaknejo ogenj. Na levi in desni strani tega polkroga tečeta dve reki, ki bi zabranili razširjenje požara na vse strani. Indijanci so se na ta lov pripravljali že pred meseci in so v ta namen požgali ob Velikem jezeru vso travo, tako da je zrasla nova in sveža. Na pasu, ki ga je tvorila sveža zrela trava, so razpostavili svoje ljudi. — Vsak deseti mož je imel puško, med njimi so se razpostavili lokostrelci, nekoliko bolj zadaj pa so zavzeli prostor metalci kopja.

Ogenj se približuje.

Najprej smo opazili v daljavi posamično male oblačke dima, ki pa so se po nekaj urah že pričeli dvigati in že kmalu nato je bilo na več linijah opaziti ogenj. Še ena ura in vse obzorje je bila ena sama črna, kadeča se stena. Ogromne mase dima in pare so se dvigale proti nebu, kjer so se strnjevale v debele, rumene oblake, ki so naposled povsem zakrili solnce. Tu pa tam je že pribežala iz šume plaha srna ali ponošen jelen. Toda zadonelo je nekaj strela, po zraku je švistnilo nekaj strela in smrt je začela kositi.

Na bregu jezera sem poiskal visoko drevo in se udobno namestil na njem.

Žena sama sebe vara,

kako misli, da bo s polepšavanjem površine kože dosegla trajno lepoto. To se more doseči le z rednim negovanjem medicinsko za-

nesljivega sredstva, ki temelji na zdravstvenih principih, kakor je to Fellerjeva kavkaška Elsa-krem-pomada za obrambo obraza in kože, ki napravi kožo gladko, mehko, čisto, odstranjuje gube, brazgotine, sojedce in izpuščajte ter je izborna proti solnčnim pegam. Ona ne deluje samo na površino kože, temveč se globoko vsesa in s svojimi dobrimi se-

stavinami hrani, obnavlja in pomlajuje kožo na obrazu, vratu in rokah. Fellerjeva Elsa-krem-pomada ščiti obenem pred škodljivimi vplivi vetra in prahu. Po pošti 2 lončka z zavojnino in poštino 40 Din pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341 — Savska hanovina.

Odobreno od Minist. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932

Z daljnogledom sem prav lahko zasledoval potek požara. Še kakih 20 do 30 km nas je ločilo od njega. Toda približeval se je z ogromno hitrostjo. Že so se čuli pretresljivi glasovi begajočih živali, vmes pa so se razlegali vreščeci bojni klici Indijancev, če je hotela žival uiti skozi gost oklep prežeče smrti.

Med tem se je v zraku zbralo na tisoče roparskih ptičev, od malih skobcev in sokolov pa do orlov in mogočnih brkatih serov. Divje so vreščali in prežali na manjšo divjad. Zdaj pa zdaj se je z neba strmoglavlilo krilato telo liki pšica in v naslednjem trenutku se je dvignilo s plenom v kljunu. Videl sem brkatega sera, ki je odnesel v zračne višave dolgo kačo. Silovito se je otepala jeklenega prijema, toda ni se ji posrečilo, da bi se osvobodila.

50 indijanskih tekačev, ki so zanetili požar, je tekalo ob bregovih obeh rek na levi in desni strani ter preprečilo vsak obupen poskus bega v svobodo.

Divjačina na pobegu.

Zdajci je plamen zajel velik palmov gozd. V drevesnih kronah so viseli šopi posušenih listov. Komaj se je ogenj dotaknil prvega drevesa, že je bil v nekaj sekundah ves gozd v plamenu. Visoko so švigali ognjeni zubli. Divje prasketanje, pomešano z neštetimi in raznolikimi glasovi obupane divjačine, mi je udarilo na uho. Zdaj je planila iz gorečega gozda velika čreda jelenov. V naslednjem trenutku je že švistnilo po zraku na desetine kopij, vmes truma strelc in v hipu je bilo nekaj desetih jelenov na tleh. Ostali so se v trenutku razpršili na vse strani. Toda povsod je bila smrt v obliki kopij, strelc in krogel. Nekaj jih je pridrvelo k reki, tu pa so se onemogli zgrudili.

Iz plamenov se je izmotal velik jaguar, ki ga je preganjala tolpa psov. Z veliko hitrostjo je planil na najbližnjega Indijanca in ga podrl na tla. Še nekaj ogromnih skokov in že je pod mojim drevesom, še nekaj prijemov in že je bil na široki veji pod menoj. Nato se je ozrl kvišku in spogledala sva se. Pri tem pa se je tako prestrašil, da je skoro zgubil ravnotežje. Bilo je to prvič, da sem videl jaguarjeve oči, prevzete od strahu. Pomeril sem, krogla ga je zadela v glavo in v naslednjem hipu je padel na tla.

Že so se začele valiti iz gozda skupine drugih živali. Najprej sta prisopihala dva rdeča volkova, ki ju je sprejela množica kopij in strelc. Z lisicami in šakali so napol opravili že kar psi. Medvede mravljinčarje, ki jih ne morejo za nič porabiti, so pustili, da so planili v vodo in splavali v svobodo. A zdajci plane iz gozda ogromna kača. 1 meter visoko se ji je dvigalo prednje telo in v silnih skokih se sikačoče poganja proti vodi. Pošljem ji kroglo, toda kljub temu plane v vodo in zaplava brez.

Med to morijo je padla na zemljo — noč. Tu in tam plane še iz gozda, ki zdaj ni več gozd, nego pogorišče, kaka žival v smrt. Toda kmalu poneha vse.

Preko sto kosov najizdatnejše divjačine je vrgel lov in nešteto kosov male. Za naše pojmovanje je tak lov nekaj strašnega. Toda Indijanci bi brez nje ga ne mogli živeti. Deževna doba, ki traja pet mesecev, spremeni vso pokrajino v močvirje. Tedaj se prične za Indijance doba stradanja in bogve, kako bi izhajali, če ne bi prirejali v tem času takih lovov.

Koledar „Slov. Gospodarja“.

Med kmetskimi posestniki je že več let vpeljan žepni koledar. Do lanskega leta ga je izdajala bivša Kmetiska zveza. Letos pa ga je izdal naš »Slovenski gospodar«.

Koledar je v celo platno vezan, ima svinčnik in je lepe žepne oblike. Ima sledečo vsebino:

Koledarski del.

Cirilica in latinica.

Poštne pristojbine.

Svet in domačija (članek).

Kr. hanska uprava.

Kaj je s hmeljem (članek).

Protialkoholno gibanje in naš vinogradnik (članek).

Oporoka (kako se napravi, da je pravilna).

Pamet je boljša kot žamet (povest, v kateri so pojasnjeni in rešeni vsi spori, ki lahko nastanejo zaradi mej med dvema sosedoma).

Prva pomoč v nesreči (človeka).

Domača zdravila (za človeka).

Zdravljenje domačih živali.

Odplačevanje dolgov (članek in tabela).

Kako se mešajo umetna gnojila?

Sejmi za Štajersko, Kranjsko, Koroško in Prekmurje.

Tabele za preračunanje lesa.

Kako postopati pri zavarovanju in požarih? (članek).

Koledar brejosti (tabela).

Kako snažimo madeže? (tabela).

O prehrani (članek).

Prva pomoč pri porodih domačih živali.

Kmetijsko knjigovodstvo z raznimi tabelami.

Belježni papir.

Skupno 276 strani!

Koledar stane Din 10.—. Ako ga kdo naroča po pošti, naj priloži znamk za Din 11.—. Na naročila brez plačila vnaprej se žal ne moremo ozirati. Naklada je trikrat manjša od lanske in se ponatis radi višjih cen papirja in platna ne bo izvršil. Kdor hoče torej koledar imeti, naj ga takoj naroči pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Raznoterosti.

Iskanje sedmerih mest v Ciboli. Posledica gospodarske krize v Združenih ameriških državah je poživljenje že skozi stoletja brezuspešnih poskusov: najti sedmera mesta v Ciboli in njih skrivnostne zaklade. Malo raziskane in težko dostopne hribe Nove Mehike preiskuje danes na stotine ljudi, išče bajno bogata mesta, čeravno so že davno proglašena kot bajka. Današnji iskanci zakladov, ki bi bili zadovoljni, če bi imeli košček vsakdanjega kruha, bodo po vzgledu njihovih prednikov zgubili mnogo časa, ki pa za nje nikakor ne pomenja zlata. Ko so izčrpali Španci kmalu po odkritju Amerike zaklade Aztekov v osrednji Ameriki, se je upal drzni pustolovec Coronado proti severu z namenom, da bi se polastil bogastva sedmerih mest v Ciboli in tolikokrat imenovanega pravičnega mesta Gran Quivera. Coronado ni dosegel cilja. Sam se je prepričal, da ga ni peljal vodnik domačin v Cibolo, ampak v past, kjer bi naj bil našel vse ne-

SKRIVALNICA.

Kje je drugi potepuh?

kaj drugega, le zlata ne! Radi tega je umoril zvitega Indijanca, se vrnil nazaj v mesto Mehika, kjer je poročal o brezplodnosti iskanja. Za Coronadom so poskušali tisoči isto srečo, niti eden ni odkril niti sledi o izginulih sedmerih mest. Vse te bridke preizkušnje še niso spametovale današnjih iskalcev. Iz najbolj oddaljenih krajev vzhodne Amerike vrejo danes brezposelni v Novo Mehiko, da bi obogatili z odkritjem skrivnostno izginulega zlata.

Bajne brzine. Slavni Phileas Fogg v romanu Julesa Verneja je obkrožil zemljo v 80 dneh. Pa to je dolgo, če vzamemo v misel brzino modernih letal, ki bi 40.000 km dolgo pot okrog zemlje preletela v 4 dneh. Streli modernih topov z 800 m brzine na sekundo bi potrebovali za to daljo 17 ur. Solnce se približuje kaki zvezdi v Herkulesu z brzino 19 km v sekundi. Ko bi ga dotična zvezda čakala na mestu, bi jo v nekaj milijonih letih došlo, toda tudi zvezda sama potuje po vsejirju. Tako zvane zvezde nepremičnice ne stoje, marveč mnoge od njih brzijo s tako naglico, da si tega sploh zamisliti ne moremo. Pred letom so odkrili zvezdo, ki se pomika z brzino 500 km v sekundi. — Alfa žarki dosegaajo brzino 20.000 km v sekundi. Največjo brzino sploh pa ima svetloba, ki prhne v sekundi 300.000 km daleč.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Ravnatelj Cirilove tiskarne je postal mesto umrlega dr. Anton Jerovška dosedanj g. podravnatelj Franc Hrastelj. Načelstvo tiskovnega društva Cirilove tiskarne je poverjeno g. stolnemu dekanu dr. M. Vrabru.

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru bo v četrtek, 24. novembra, v Prosvetni dvorani v zgradbi Zadružne gospodarske banke. Začetek ob 10. uri popoldne.

Poroča. V Čadramu se je v nedeljo, 6. novembra, gđ. Anica Hohnjec, nečakinja gg. dr. Josipa Hohnjeca, bogoslovnega profesorja, Antona Hohnjeca, ravnatelja jetnišnice v Mariboru, in Franca Hohnjeca, župnika v Čadramu, poročila z g. Karlom Juričan iz Polja. Poročil jo je čadramski župnik g. Franc Hohnjec. Za priči sta bila: za nevesto ravnatelj Anton Hohnjec, za ženina pa g. Mihael Hohnjec, tovarnar mesnih izdelkov v Mariboru. Nevesta je bila članica Katoliškega prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. Gorami ter prav dobra igralka na njegovem odru. Želim poročenima obilico božjega blagoslova!

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. V nedeljo dne 20. novembra bo v učilnici Vičarske in sadjarske šole predaval strokovnjak, g. profesor Franjo Vojsk, o ravnanju z vinom s posebnim ozirom na pretakanje. — Opozarjamo, da bo predavanje velike važnosti, ker imajo letos vina izredno malo kisline (6—8‰); zato treba posebnega ravnanja z njimi. Začetek ob 9. uri popoldne.

Sv. Jurij ob Taboru. V nedeljo dne 13. novembra priredi Katoliško prosvetno društvo v cerkveni hiši ob 3. uri popoldne igro »Trojica bom rož...«

Prodaja se dne 10., 11. in 12. novembra v Mariboru, Strossmajerjeva ulica 5: 6 postelj, 10 omar, odeje, šivalni stroj za 486 Din, mize, stoli. 1206

Mala oznanila.

Učenec ali učenka z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino mešanega blaga Pavel Košenina, Gomilsko. 1180

Kupujemo fižol po najvišjih dnevn. cenah Močnik nasl.

Močnik & Fili
Glavni trg Celje Glavni trg

Jabolka, prvovrstna, sortirana, hruške maslenke, fižol in krompir kupujemo. Mariborski konzum, Maribor. 1204

Pozor! Pozor!

Za češčenje presvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16— z rdečo obrezo in Din 20— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Lisičje, dihurjeve, kunine, veveričje in druge zimske kože od divjačine kupuje po najvišjih cenah I. Ratej, trg., Slov. Bistrica. 1191

Prodajam posestvo blizu Ptujске gore, je 12 johov. zemljišča. V gotovini ali na hranilno knjižico. Več se izve pri Cirilu Pečnik Studenice pri Poljčanah. 1193

Prodajam cirkularno žago na ročni pogon. Ivan Nežman, Sv. Barbara pri Mariboru. 1186

Iščem službo v župnišču. Naslov v upravi lista. 1197

Iščem otroka na hrano. Pahič Ana, Spodnja Polskava, Pragersko. 1196

Usnjene gamaše za 58 Din, oblačilno blago in vsa Vaše potrebščine kupite najugodnejše v trgovinah **Franco Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.** Nakup jaje, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov. Zamenjava bučnic in solčnic za bučno olje. 1199

Viničar, 4 osebe, se išče. Ponudbe pod »Pošteno« na upravo lista. 1208

Majer s tremi delavskimi močmi se išče. — Povpraša se v trgovini Maribor, Koroška cesta 20. 1207

Kupim bika pingavske pasme od 15 do 24 mesecev starega. Naslov v upravi lista. 1176

Slavko Žličar, Ponikva ob južni žel., prodaja 400 komadov prvovrstnih, visokodebelnih drevesc. Sorta damasonka in bobovec. Oddam tudi 600 komadov divjakov. Zahtevajte ponudbe. 1202

Usnjarski pomočnik, trezen, starejši, kot vodja usnjarne s kavcijo 20.000 Din se išče. Naslov v upravi lista. 1203

Sprejme se kuharica, starejša, poštena oseba, vajena gospodinjstva na večjem posestvu in zmožna dobre spodnještajarske kuhe. Služba stalna, plača po dogovoru. Dopisi pod »Novo leto« na upravo lista. 1205

Zadovoljni bodete

s postelnim perjem, katero kupite v dobri kvaliteti in jako poceni v

Trgovskem domu

R. STERMECKI

Celje št. 24

Mešano perje 1 kg 28 Din, boljše 40 D, skubljeno 52 Din, belo 110 Din, ifno belo 160 Din, sivi puh 75 Din, beli polpuh 210 Din. Velika izbira žime, afrika, gradla in inleta za žimnice in pernice, ter raznega belega postelnega perila.

Zahtevajte brezplačni, bogato ilustrirani cenik!

ZAHVALA.

Podpisani Anton Kodrič, Preša 11. p. Majšperg, se najiskreneje zahvaljujem

„KARITAS“

posmrtninskemu oddelku Vzajemne zavarovalnice, za izplačano posmrtnino po moji sorodnici Dajmko Mariji, ki je v osmem mesecu zavarovanja nenadno umrla. Moja dolžnost je, da »Karitas« vsem najtopleje priporočam kot solidno in popolnoma varno ustanovo. 1198

Preša, 3. novembra 1932.

Kodrič Anton I. r.

Železnina
Pinter & Lenard, Maribor

Železne peči vseh velikosti, kakor tudi štedilniki in druga železnina po najnižjih dnevnih cenah.

Za našo deco.

Danijel Defoe:

Robinson Crusoe.

(Dalje.)

Tu so nam pritekli na pomoč ljudje, ki so nas bili posmatrali, kako se bojujemo z valovi. Lepo so nas sprejeli. Prebivalci so zbrali med seboj prilično vsoto denarja in so jo nam izročili, da ali gremo dalje v London, ali pa se vrnemo v Hil — kakor je bilo komu želja.

Jaz sem šele sedaj povedal poveljniku, kako sem zbežal od doma. Nasvetoval mi je, naj se vrnem domov, če ne želim, da me zadenejo vse one nesreče, o katerih mi je bil govoril oče.

Ali jaz sem bil gluh za njegove besede ter sem odšel peš v London z namenom, da se tam ukrcam na drugo ladjo.

II.

V pasti marokanskih morskih roparjev.

Ker sem imel v Londonu še nekaj denarja v žepu, sem se ukrcal na ladjo, ki je vozila v Afriko. Zdaj nisem potoval kot mornar, ampak kot popotnik. Po nasvetu ladjinega kapetana sem nakupil razne železne in steklene drobnarije, da bi trgoval z njimi pri afriških domačinih. Kapetan je bil napram meni zelo ljubezniv. Za časa potovanja me je poučeval v matematiki in v pomorskih naukih. Reči moram, da mi je prineslo to potovanje izmed vseh največ koristi. Za svoje blago sem prejel od domačinov blizu šest liver¹ zlatega prahu, katerega sem po vrnitvi prodal v Londonu za 300 livrov šterlinga². Ta uspeh me je ohrabil za izvedbo drugih velikih načrtov, ki so me pa pozneje popolnoma uničili.

Na mojo nesrečo je moj blagi kapetan kmalu po mojem povratku v Anglijo umrl. Kljub temu sem se odločil, da bom svoja potovanja nadaljeval na isti ladji, na kateri je postal sedaj kapetan in poveljnik njen prejšnji krmilar. Od pridobljenega denarja sem vzel 100 livrov in sem nakupil zopet razno blago za trgovanje z Afrikani, ostanek 200 livrov pa sem izročil kapetanovi vdovi, naj bi mi to vsoto shranila.

Pluli smo v smeri proti Kanarskim otokom, kar nas je nekega jutra zapazila roparska ladja in nas je začela preganjati. Takoj smo razvili vsa jadra, da bi se morda še rešili. Ko pa smo videli, da nas bodo morski roparji le dohiteli, smo se pripravili na boj. Naša ladja je imela 12 topov, roparska pa osemnajst. Okoli tretje ure popoldne so se nam roparji približali toliko, da so nas morali od strani napasti. Mi smo začeli stre-

ljati iz 8 topov, ali ono so svojo ladjo brž obrnili na drugo stran. Dvesto roparjev nas je kar zasipavalo s krogli iz pušk. Ko je bila ladja povsem blizu, je skočilo šestdeset roparjev na ladjin most in so nam z noži in sekirami začeli sekati jadra in vrvi. Dvakrat smo jih odbili, a naposled smo se morali vdati. Razbojniki so nas zvezali in kot sužnje odvedli v svoje pristanišče Sale.

Moje tovariše so poslali daleč v notranjost dežele v suženjstvo marokanskih sultanov. Me ne pa, ker sem mlad in gibčen, si je pridržal ladjin kapetan, da sem mu bil sluga. Moja dolžnost je bila v tem, da sem delal na vrtu in stregel v hiši. Včasih, če kapetan ni šel nikamor, me je poslal na ladjo, da bi spal v njegovi kabini in pazil na ladjo.

Kolikorkrat sem odšel tja, sem premišljeval, kako bi mogel uiti. Na veliko žalost nisem imel nikogar, ki bi mi bil mogel pri tem pomagati. Tako sta prešli popolni dve leti, da se mi je nazadnje vendarle posrečilo izvesti moj načrt.

Dogodilo se je, da je moral kapetan nekoč dalje časa ostati doma, ker je moral pripraviti ladjo, pa ni imel dovolj denarja. Da bi si pregnal dolgčas, se je podal večkrat na teden na ribji lov. V to svrhu se je posluževal velikega čolna, katerega je bil zaplenil na naši ladji. V sredi čolna je dal narediti malo kabino, v kateri je mogel ležati in kjer je tudi shranjeval zaboje s hrano in sodček z vodo. Pri sebi je imel skoro vselej mene in enega izmed Marokancev. V kratkem času sem se bil toliko izvežbal v veslanju in ribolovu, da čisto niti sam ni šel na ribolov, ampak je poslal kar mene z onim Marokancem in nekim dečkom, svojim sorodnikom.

Nekega dne mi je naročil kapetan, da operem čoln in spravim vanj večjo množino hrane, vode, tri puške, malo smodnika in svinca za krogle. Drugega dne se je hotel voziti po morju s tremi uglednimi Marokanci, ki so bili tedaj njegovi gostje. Rekel mi je tudi, naj odidem z onim Marokancem in dečkom, da naložim rib za večerjo.

Meni je takoj prišla na um stara misel o begu. Komaj je gospodar odšel, sem se začel takoj pripravljati, pa ne za ribolov, ampak za potovanje. V čoln sem znosil vse, kar je bil gospodar naročil za potovanje drugega dne, poleg tega pa še: steklenico žganja, velik kos voska, potem vrvi in druge take potrebščine. Poklical sem Marokanca, naj prinese še hrane in vode, da bo kaj jesti in piti za čas ribolova, ker se ne smemo posluževati tega, kar je pripravil gospodar za sebe in za goste.

(Dalje sledi.)

Zaklad v steklenici.

V Gijonu na Španskem je našel ubog kmet v morju v bližini obale, kjer se je kopal, dobro zamašeno steklenico. V steklenici je našel pismo, katerega pa ni znal čitati, ker je bil nepismen. Šel je na policijo in pokazal pismo, ki ga je našel v steklenici. Tam so mu pismo prečitali in mu hkrati čestitali. V pismu je bila namreč sledeča oporoka: »Neozdravljiva bolezen mi bo v par dneh pretrgala nit življenja. Moje prihranke v višini 27.000 pezet in državne vrednostne papirje sem naložil v banki. Dotični, ki bo našel to mojo oporoko v steklenici, naj hode moj dedič in želim mu, da bi bil bolj zdrav kakor jaz in da bi zdrav mogel porabiti denar, ki meni nič koristil.«

Budilka s kavo.

Pariški sejem izumiteljev prikazuje celo vrsto svojevrstnih iznajdb. »Slager« razstave pa je vsekakor originalna budilka. Človek naravna n. pr. kazalec budilne naprave na 7. uro zjutraj. Namesto da bi ob tem času začel peti zvonec, se vključi stikalna naprava električne peči, v kateri je že pripravljena voda. Kadar začne voda vreti, se prenaša para po cevki v vezano posodo, od tam pa kaplja kava v skodelico, ki je pritrjena na koncu. Ko se skodelica napolni, pritisne njena teža mehanično na gumb, ki sproži gramofonsko ploščo. Nato zadoni kakšna koračnica ali vesela popevka in zaspane, ki je od tega časa mogoče dvignilo glavo z ležišča, se lahko iztegne ter posrka skodelico dišečega osvežila.

Vzrok.

Ivanček: »Oče, ne povej mami, da sem ji kupil škatlo bonbonov za god.«

Oče: »Zakaj pa ne? Ali jo hočeš presenetiti?«

Ivanček: »Ne, poje del sem jih.«

¹ Utežna mera.

² Angleški srebrni denar.

Leskove palice za obroče kupujemo. Biti morajo iz to-jesenske seči, dolge od 1½ do 4 m. Vzamemo vsako množino. Z dobavo se more pričeti takoj. Pojasnila daje: Tovarna barv, Ljubija, p. Mozirje. 1189

Denar doma ne nese obresti in ni varen pred različnimi nezgodami. Naložite odvisni denar pri Jugoslovanski hranilnici in posojilnici, Maribor, Kralja Petra trg 6, telefon 2506, ki vam ga najboljše obrestuje in vsako vlogo izplača točno na željo vlagatelja. Daje posojila proti vknjižbi in mesečnemu odplačevanju. Sprejema cesije računov v inkaso.

Kmečki sin želi službo pri kakem župnišču, ker ima veselje do cerkve. Vajen je mizarstva in kolarstva in zna vsa druga hlapčevska dela. Naslov v upravi lista. 1190

Iščem stanovanje, 1 sobo in kuhinjo v bližini Maribora. Naslov: Ana Seidl, Šoštanj. 1188

Suhe gobe
plačuje po najvišji
ceni
SEVER & KOMP.,
Ljubljana.

Dekla v župnišče se išče v laškem okraju. Kje, pove uprava lista. 1169

Družinska Pratika za leto 1933

je pravkar dôtiskana in bo odslej
na razpolago
v vsaki knjigarni in večji trgovini.
Kakor vse novejšje letnike
krasi tudi ta letnik
zbirka krasnih slik
s kakoršno se ne more ponašati noben drugi
slovenski ljudski koledar.
Cena Din 5.—, po pošti 50 p več.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasprodi pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti najugodnejšemu obrestovanju. **Najbolj varna** naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Zahvala.

Globoko nas je presunila bridka izguba našega blagega

msgr. Dr. Antona Jerovšek

Milo nas pa tolaži, da smo videli in čutili, kako mnogi so ga ljubili in pa spoštovali.

Radi bi se zahvalili vsakomur, ki ga je prišel spremljat na poslednjo pot iz hiše njegovega dela, Tiskarne sv. Cirila, v ožjo njegovo domovino, na pokopališče v Slov. Bistrici, in želeli bi to storiti vsaj posameznim predstavnikom cerkvenih, državnih, občinskih oblasti, raznih šol, korporacij, organizacij in društev. Ker nam to ni mogoče, se zahvaljujemo tem potom vsem, ki so počastili pokojnega s svojim spremstvom v Mariboru in Slov. Bistrici.

Posebno zahvalo pa smo dolžni onim, ki so pri žalnem sprevodu sodelovali: prevz. škofu g. dr. Andreju Karlinu za podeljeni blagoslov, presvetl. pomožnemu škofu g. dr. Tomažič Ivanu za vodstvo pogrebnih molitev in za tolažilni poslovljni govor na stopnjišču jezuitske kapele, mil. g. stolnemu dekanu dr. Maksu Vraberju za vodstvo pogrebnih obredov v Slov. Bistrici in msgr. prof. Vrežetu za poslovljni cerkveni nagovor, min. predsedniku dr. Antonu Korošču za bratsko slovo pri odhodu iz Tiskarne, g. dr. Leskovarju, zvestemu prijatelju pokojnega, in g. Grčarju, podpredsedniku Mestne hranilnice, za zadnji pozdrav na meji mestne občine ter g. Francu Žebotu za sinovsko slovo ob odprtem grobu. Za vedno bomo hvaležni mestnemu župniku v Slov. Bistrici g. Ivanu Šolincu, ki je pokojnemu dal počitka za njegovo zadnjo noč v župnišču in za vselej na domačem pokopališču ter sprejel duhovnike in iz Maribora došle zastopnike pod svojo gostoljubno streho. Hvaležni smo združenim pevskim zborom, ki so se v Mariboru in v Slov. Bistrici s pesmijo poslovili od pokojnega, ter godbi »Katoliške Omladine«.

Predvsem pa je naša dolžnost, zahvaliti se onim, ki so pokojnemu lajšali trpljenje v boleznih, ga z vsem strokovnjaškim zdravljenjem ohranjali dotlej, dokler je sploh mogoče, g. zdravniku dr. Janku Pihlerju in g. mestnemu višjemu zdravniku dr. Wankmüllerju ter usmiljeni sestri Bernardini. Pokojni sam jim je dal znamenja svoje hvaležnosti, ki tudi nas prešinja.

Vsem, ki so mu s cvetjem okrasili zadnjo pot, posebno vsem, ki se ga v pobožni molitvi spominjajo, iskreni Bog plačaj!

Maribor—Slov. Bistrica, dne 5. novembra 1932.

Sorodniki in načelstvo Tiskarne sv. Cirila.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

193

Zimsko blago za obleke, plašče itd. se kupi po cenah v 1011

Trpinovem Bazarju

Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Banovinska trsnica in drevesnica v Kapeli pri Slatina-Radencih

dobavlja prvovrstno sadno drevje (visokodebelno in pritlično) od jablan, hrušk, črešenj, sliv, breskev in marelic ter la ccepljenke vinske trte na raznih ameriškanskih podlagah. Cene zmerne, zahtevajte ponudbo! 1098

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.

Za pojasnila se obračajte na naše krajevne poverjenike ter v Celju na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, v Mariboru na glavni zastop Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10. Posmrtninski oddelek »Karitas« sprejema v zavarovanje zdrave od 7 do 80 let stare osebe. 812

Nov vozni red

veljaven od 2. oktobra 1932, cena 2 Din (po pošti pošljite znamke za 2.50 Din pri naročilu) dobite v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1933,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroškem, Stajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benetiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odličnih oseb s slikami; — — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d. v Ljubljani. 1144

Dr. Ivo Benkovič

odveinik v Ljubljani

1192

usoja si naznaniti, da je premestil svojo pisarno v Ljubljani na

Aleksandrovo cesto 6 vhod Beethovnova ulica 14, tel. 2002, palača Dunav.

Provandcin

Svinjerejci — **POZOR!**

Po celem svetu znan belgijski preparat, ki prepreči bolezen pri svinjah ter jih za 2 do 3 mesece prej zredi. Tovarna tega izvrstnega preparata je navzlic krizi dosegla znižanje cene z željo, da ga uporabljajo vsi svinjerejci. Ako se hočete prepričati o resničnosti našega oglasa, izkoristite priliko in kupite pri Vašem trgovcu takoj 1 originalno škatlo od približno 800 g, ki stane sedaj samo 25 Din. Garancija: V slučaju neuspeha sprejmemo neoprabljeno količino ter vrnemo ves denar. Ako ga v Vašem kraju nimate, pišite nam in mi Vam pošljemo vsako količino. Navodilo za uporabo se nahaja v vsaki škatli v hrvatskem jeziku. Generalni zastopnik za Dravsko banovino: Josip Junc, Ljubljana, Aleksandrova cesta 5-II. 1178

Knjigarna in trgovina s papirjem

Franc Leskovšek

se nahaja

v Celju, Glavni trg 16 1187

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192